

DEBRECZEN

SZERKESZTŐSEG, KIADÓHIVATAL ÉS NYOMDA: DEBRECEN, JÓZSEF KIRALYI HERCEG-UTCA 1. TELEFONSZAMOK: 7-89. SZ. (SZERKESZTŐSEG), 7-88. SZ. (KIADÓHIVATAL ÉS KÖNYVNYOMDA).

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ

ELŐFIZETÉSI ARAK: HAVONTA 3 P, NEGYED-ÉVRE 9 P, FÉLÉVRE 18 P, ÉVENTE 36 PENGŐ. KÜLFÖLDRE: A FENTI DIJAK KÉTSZERESÉ EGYES SZAM 16 FILLÉR, VASARNAP 24 FILLÉR.

16 OLDAL

IV. ÉVFOLYAM, 219. SZAM. 1929. SZEPTEMBER 27. PÉNTEK.

12 FILLÉR

Hogy állunk a demokráciával

Nagy Emil volt igazságügyminiszter, aki miután éveken keresztül legműködésesebb támasza volt a Bethlen-kormánynak, s aki ugyanazon idő alatt cikkekben és nyilvános beszédekben helyeselte a kormányzati intézkedéseket, — most szinte feladatának tekinti a kormánybuktatást és a legélesebb ellenzéki harc lobogóját tüzte ki Jászladányban. Azt hirdeti Nagy Emil, hogy sürgős és általános demokratikus átalakulásra van szükség, szerinte minden bajnak a kuforrása, hogy nincs teljes demokrácia és csak akkor lehet a trianoni béke revíziójáról beszélni, ha a teljes demokratikus átalakulás meg végbe. Mindenekelőtt meg kell állapítani, hogy Nagy Emil a maga követeléseivel jórésben nyitott ajtót döngöt, hiszen a hangoztatott követelések jórésben benne vannak a kormány programjában és azok a haladás megengedhető útje szerint a megvalósulás stádiumába jutnak. Bethlen István gróf miniszterelnök éppen Debrecenben jelentette ki annakidején, hogy a kormány a demokratikus jogok terén is a fokozatos haladás híve és a szabadságjogokat fokozatosan megvalósítja. Természetes, hogy az a nemzet, amely átment az októberi forradalmon és a kommunista uralmon, most nem ugorhat minden fenntartás nélkül fejést a demokratikus jogok tengerébe, hanem olyan óvintézkedésekre van szükség, amelyek biztosítékot nyújtanak arra, hogy a szabadság nem lesz szabadosság és a demokratikus jogok kiterjesztése nem hoz felfordulást. Felelőtlen politikuskok könnyen követelhetik a százszázalékos demokráciát, azonban a kormányférfiakat, kik nemcsak a mai kor, hanem a történelem ítélőszéke előtt is felelnek tetteikért, a nemzet érdekében kötelezi a megfontolt és bölcs előrelátás.

A valósággal jön homlokegyenest ellenkezésbe az, aki azt állítja, hogy a demokratikus jogok kiterjesztése terén eddig nem történt semmi. Bethlen miniszter kormányzásának minden esztendeje hozott valami fejlődést és csak hasonlított össze az 1921-es állapotokat a mostani 1929-es állapotokkal és akkor mindjárt rájövünk, hogy a haladás kétségtelen és nem is olyan kismértékű. Hiába szavalnak arról, hogy külföldön egyik - másik államban milyen nagy a demokrácia. Elfelejtik, hogy nincs a világon ország, melynek létalapja annyira meg lett volna támadva, mint ezé a szerencsétlen országé. Egyetlen egy államban sem volt — Oroszországot kivéve — hónapokig tartó bolsevizmus. — Egyetlen egy államtól sem rabolták el területének két-harmadát, mint Magyarországtól.

A keleti jóvátételi konferencia megtartotta megnyitó ülését

Párisból jelentik: Magánértesülések szerint a keleti jóvátételekkel foglalkozó szakértő bizottság csütörtökön délután fél négy órakor Aron francia munkügyi miniszteriumi osztályfőnök elnöklésével értekezletet tartott, amelyen meghívásra Magyarország, Ausztria s Bulgária képviselői is megjelentek.

Magyarország részéről báró Korányi Frigyes volt jelen.

Az ülés csupán formai jellegű volt. Az elnök röviden üdvözölte a három meghívott állam képviselőjét, akik röviden válaszoltak az üdvözlésre.

Az értekezlet tagjai kötelezettséget vállaltak arra, hogy a megbeszélések kollegiális szellemének és nyugodt légkörének biztosítása érdekében nem adnak semmiféle tájékoztatást a tárgyalásokról a sajtó számára.

Megalakult az új osztrák kormány

Schober lett a kancellár.

Bécsből jelentik: A Nemzeti Tanács tegnap esti ülésén dr. Seipel, a parlamenti bizottság előadója előterjesztette a főbizottság javaslatát. — Schober szövetségi kancellárnak pénzügyi és közoktatásügyi miniszteri megbízására vonatkozólag azt adta elő, hogy a két tarcára kitűzött jelölttel az idő rövidsége miatt nem volt módjában érintkezésbe lépni.

Az új osztrák kormány a javaslat alapján a következőképp alakult meg:

Szövetségi kancellár: Schober. Alkancellár és hadügyminiszter: Vaugoin.

Igazságügyminiszter: Schlama. Földmivélsügyi miniszter: Födermayer.

Népjóléti miniszter: Innitzer tanár.

Kereskedelmi és közlekedésügyi miniszter: dr. Hainisch.

Belsőügyminiszter: Schumy mér-

nök. A hivatalos névsorban a pénzügy- és kultuszminiszteri tarcára kiszemelt Redlich és Eiselberg neve nem szerepel.

HOGY FOGADTAK SCHOBER KANCELLÁRSÁGÁT

Bécs, szept. 26. Grillparzernek az öreg Radetzkyra alkalmazott híres költői sorával: „In deinem Lager ist Osterreich“, üdvözli a N. F. Presse Schober kancellárságát, mert senki sem kezeskedhet jobban a köteleltségteljesítés és a törvények erőteljes érvényrejtetéséért, mint éppen Schober, aki meg fogja találni a kivezető utat a katasztrófális zürzavarból. Ha van valaki, aki ki tudja rántani Ausztriát a pártoskodás posványából, úgy az Schober rendőrfőnök, akinek nyugodtan előlegezhető a bizalom.

A Reichspost, a keresztény szo-

A megcsontított béna testtől azt követelik a demokrácia lovagjai, hogy versenyt fusson a megcsontítottan külföldi államokkal.

Igy áll tehát ama hön óhajtott demokratikus átalakulás dolga, amelyet kormánybuktatásra akarnak felhasználni. De ha jól szét nézünk a politikai berkekben, ugyan hol találunk olyan szervez programot és hol találunk olyan férfiakat, akikre a nemzet nyugodtan rábízhatná a kormányzást? Hiszen a most megindult kormánybuktató kampányban az ellenzék részéről kolportált nevek olyan heterogén politikai felfogással és világnézettel rendelkező egyéneket fognak egy kalap alá, hogy az már egymaga a sikertelenség bélyegét hordja magán. Egységes ellenzéki program és front teljesen hiányzik. Ugyan ki lenne az az ellenzéki politikus, aki a mai súlyos időkben kományt tudna alakítani és a nyugodt állami létet biztosítani?

Látjuk mi folyik a szomszédunkban, Ausztriában már hónapok óta! Talán azokat az állapotokat kívánjuk magunknak. Nagyon könnyen elérhetjük, csak rohanjunk bele nyakló nélkül a nagy demokráciába!

Jellemző különben, hogy a kormánybuktató vezér maga Jászladány óta három napra már sok tekintetben retirádát fúj és csak fokozatos átalakulásról beszél. Nőde hát akkor miért a nagy zaj. Hiszen, mint már említettük, a kormány programjában is benne van a fokozatos haladás és erről már tények is beszélnek. Hát akkor mire jó az egész, nagy garral megindított mozgolódás. *A mai nehéz gazdasági helyzetben, mikor minden erőt, ötletet és energiát a gazdasági kérdések megoldására kellene az ellenzék részéről is fordítani, kár ilyen népszerűségi kísérletezéseket folytatni, mert a nemzet nagy többsége ugysem reagál azokra.*

ciálista párt hivatalos lapja Schober megválasztásában a nemzet akaratának megnyilvánulását látja és azt írja, hogy a belső reform nehéz munkája olyan embert kíván az ország élére, aki az állami tekintély, a törvénytisztelet és közrend megtévesztését jelenti. Schober neve garanciája annak, hogy most már minden pucshír alaptalan.

Az Arbeiterzeitung, a szociáldemokraták organuma, a Streeruwitz-kormány bukásában a polgári pártok bomlási folyamatának következményét látja, de maga is megállapítja, hogy a töke most már megnyugodhat, hiszen a polgári rendet nem fenyegeti veszély. A munkásosztály nyugodtan várhatja, milyen politikát fog folytatni Schober. Nyolcszázezer harora kész munkás erejét senki sem hagyhatja számításon kívül. Bármilyen jöjjön is, bennünket készen talál.

A többi polgári lap is a legnagyobb meglepéssel és megnyugvással ir Schober kancellárságáról, akiben a köztársaság hű szolgálója lép a kormány élére.

A Heimwehr meg van elégedve.

Bécsből jelentik, hogy a Heimwehr különböző helyeken tartott gyűlésein nagy tetszéssel fogadták az új kormány megalakulását. — Vaugoin és Schober személyes garancia arra, hogy a Heimwehr követeléseit méltánylásra találják, — mondták többek között.

SCHOBER: A REND ÉS NYUGALOM BIZTOSÍTÉKA

Berlin, szept. 26. A berlini lapok hasábos cikkekben számolnak be az osztrák kormányválságról. — Igen érdekes a német szociáldemokrata párt hivatalos lapjának, Vorwärts állásfoglalása. A lap megállapítja, hogy Schober tevékenysége mindenkor a rend és nyugalom biztosítására irányult és Schober olyan kiváló tulajdonságokkal foglalkozik el a kancellári széklet, amelyeket nagyszerűen kamatoztathat. A kérdés csak az, vajjon Schober nemcsak a felzavart munkástömegekkel szemben tud erélyes lenni, hanem minden oldallal szemben a törvény szigorú őre lesz. Ez a törvény nemcsak Ausztriát érdekli, hanem egész Európát és elsősorban Németországot is, miután az osztrák nép a német nemzet egyik része.

A LAKOSSÁG HANGULATA.

Bécsből jelentik: Az esti lapok egyértelműleg megállapítják, hogy Schober kancellársága a lakosság minden rétegében, sőt a külföldön is kedvező fogadtatásra talált.

Bécsből jelentik: Miklas szövetségi elnök az esti órákban fogadta az új kormány Bécsben időző tagjait, akik letették az esküt.

Különleges és
egyszerű**BUTOROK**jótállással részletre leg-
előnyösebben**Faiparnál**Király ucca 4. szám
Ugyeljünk a címre**ELHALASZTJAK
A HEIMWEHR ES SCHUTZ-
BUND FELVONULASOKAT.**

Bécs, szept. 26. A „Tag“ számol azzal a lehetőséggel, hogy a Heimwehreknek és a szociáldemokratáknak szeptember 29-re tervezett gyűléseit a kormányváltozásra tekintettel nem tartják meg.

**Baltazar püspök
nyilatkozata**

Baltazar Dezső püspök a pesti lapokban a következő nyilatkozatot tette legutóbbi megnyilatkozásával kapcsolatban:

— En a katolicizmust, — mondotta a püspök, — tehát a magyar katolicizmust, érdemeinek elismerése mellett tiszteletben tartom, emellegva sohasem bántottam meg.

— A haza elébbvaló és azután jön az egyház. Aki ezt nem vallja, az tényleg sértve érezheti magát az én megítélésem által. Sajnálatos volna, ha az egész magyar katolicizmus találva érezné magát az én megítélésem által. Istennek hála, a római katolikus nemzeti társadalom nem érzi, mert nem érezheti. A katolikus klérus mindazon papjainak, akik a hazának az egyház előtti elsőségét vallják, a legnagyobb elismeréssel adózom.

— Ugy Csernoch János megboldogult hercegprimással, mint a megboldogult Glesswein Sándorral testvéri barátságban voltam — mondja a püspök. — Mind a ketten liberális gondolkodású, emelkedett lelkű, jó hazafiak voltak. Büszkeségemnek tartottam tehát barátságukat és emléküket kegyelettel őrizni.

— Minden politikai akciómban — vallásfelekezeti különbség nélkül, — kerestem a jó hazafiakkal az együttműködést. Most is így van ez. A magyar katolikus társadalom megértése nélkül életképes nemzeti politikát úgy sem lehet csinálni.

— Ennekem teljes a meggyőződésem, hogy ha a magyar római katolikus egyház jogai nem képeznek klerikális monopóliumot, hanem azokban a katolikus autonómia révén részesednek a világi elem is, mindjárt megszűnnék minden ellentét és differencia a katolikusok és protestánsok között. A megértés és békeség az egyház demokratizálásában kifejezésre jutó igazság alapján megjönne és állan dősséget nyerne, mert a békeség csak igazság alapján lehet. Előbb igazság, azután béke.

**A KÁLVIN SZÖVETSEG
VALASZTMÁNYÁNAK HATA-
ROZATA**

Budapestről jelentik: A Kálvin Szövetség választmányi ülésén dr. Póros István ügyész az alábbi nyilatkozatot terjesztette elő, melyet a választmány elfogadott:

„A magyar kálvinista egyház fennmaradása, erősödése és szilárdulása úgy a multak tanulsága, mint a jelen idők tapasztalatai szerint a nemzeti fejlődésnek egyik jelentékeny tényezője. Ez azonban elérhető felekezeti harcok felidézése nélkül az evangéliumnak s Kálvin tanításainak irányítása mellett és azok követésével. A Magyar Kálvin Szövetség választmányja azon az úton kíván haladni, amelyet a dunamelléki református-

egyházkerület nagynevű püspöke, dr. Ravasz László vall magáénak. Erősíteni kell az egyesítő kapcsolatokat s letompítva az ellentéteket, többek között meg kell övni azoknak a nagyszámú egyes házasságban élő családoknak nyugalomát, amelyek a felekezetek közti békének eddig őrsei s nem utolsó támaszai voltak. A felekezetek együttműködésének üdvös voltát mutatja Erdély s az ott elért si-

keretek, — parancsolja az evangéliumi egyetértés és szeretet.

A Magyar Kálvin Szövetség az elhunyt nagynevű székesfehérvári püspökkel tart, ki Pannonhalma és Debrecen között aranyhidat akart építeni s nem azokkal, kik a készülő hidat is lerontani akarják. Felhívja ezért mindazokat, akik vele egy nézetben vannak, hogy ezt a felfogást támogatásukkal diadalra segíteni siessenek.“

**Apponyi és felesége
Zita királynőnél**

Genfből jelentik: Gróf Apponyi Albert és felesége csütörtökön délelőtt Bordeauxn keresztül Lequeu-tóba utazott Zita királyné meglátogatására.

Apponyi október 3-án Párisba érkezik és 5-én előadást tart Magyarország nemzetközi helyzetéről a párisi nemzetközi diplomáciai akadémián.

**A tábla ítélete
a Teleki-Vészi sajtópörben**

Budapest, szept. 26. A „Pester Lloyd“ 1927 december 10-iki számában Vészi József főszerkesztő „Allamerőszak és diákság“ címen cikket írt, amelyben a romániai diákzavargásokkal foglalkozott. — Cikkében a többi között Teleki Pál grófra is hivatkozott, akiről azt írta, hogy az ifjúságot olyan utra tereli, melyet nem lehet az alkotmányos törvényekkel összhangzásba hozni.

A cikkben foglaltak miatt Teleki Pál gróf sajtó útján elkövetett rágalmozás vétsége címen pert indított Vészi József ellen, akit a büntetőtörvényszék Török-tanácsa ez év március 27-én vont felelősségre. A törvényszék büntönek mondotta ki Vészi Józsefet sajtórágalmazás vétségében és ezért ezer pengő pénzbüntetésre ítélte, de az ítélet végrehajtását felfüggesztette. Az indokolás szerint nem sikerült a valódiság bizonyítása.

A felelősség folytán ma került ez az ügy a királyi ítéletábrára, ahol Gadó István dr. táblai tanácselnök tanácsa tárgyalta.

A törvényszék ítéletének és a periratoknak ismertetése után — Erődi-Harrach Tihamér védő szólt fel és azt hangoztatta, hogy Teleki Pál gróf közéleti férfiú, a kinek állania kell a kritikát. — Vészi József a cikkben mindössze kritikát gyakorolt Teleki Pál gróf fölött és a cikk nem tartalmaz

olyan tényállásokat, amelyek büncselekménynek volnának tekinthetők. Végül kérte a törvényszéki ítélet megsemmisítésével Vészi József felmentését.

Teleki Pál gróf jogi képviselője, Kelemen Kornél dr. felszólalásában azt fejtegette, hogy a cikk tartalmát csak úgy lehet értelmezni, hogy Teleki Pál gróf Vészi szerint az ifjúságot törvénytelen eszközök igénybevételére buzdította a numerus clausus ellen folytatott harcban.

Az ítéletábrán ezután tanácskozássra vonult vissza, majd kihirdette az ítéletet, amely a törvényszék ítéletét helybenhagyta.

Az indokolás megállapítja, hogy a cikk kitéleli alkalmas arra, hogy valódiságuk esetén Teleki Pál gróf közmegejtésnek tegyék ki. A Tábla megállapítása szerint Teleki Pál a zavargásokkal kapcsolatban kifogástalan, korrekt magatartást tanúsított, amely nemcsak semmi kívánni valót nem hagyott, hanem elismerést érdemel. Ugyanakkor Vészi úgy állította be Telekit, mint hogyha az egyetemi zavargások hátterében állott volna. Ha egy egyetemi tanár, aki Magyarország miniszterelnöke is volt, olyan tényekkel volna vádolható, mint a cikk állítja, úgy nem volna méltó a társadalom megbecsülésére és magaviseletre, mint a jó erkölcsökbe ütköző, közfelháborodást váltanak ki.

A Tábla ítélete ellen Vészi József védője semmisségi panaszt nyújtott be.

**Thaly Kálmán
halálának huszadik
évfordulója**

Tegnap volt a huszadik évfordulója Thaly Kálmán halálának. 1899 szeptember 26-án halt meg a trencsénmegyei Zablaton. Nemes, vonzó alakja volt a magyar közéletnek, eszményi nevelésű, lelkes magyar ur, akiben fajtájának legkiválóbb vonásai melyreható tudással, rendkívül széleskörű műveltséggel és mélyzengésű, magyaros zamatú, költői illetséggel párosultak. Mint történelemtudós a karácsonyi kultuszának áldozta életét; Thököly, II. Rákóczi Ferenc korának forrásait tárta föl roppant gazdagságban, de ide nyultak le költészetének és politikájának gyökérszállai is. Legtovább, több mint husz évig képviselte Debrecen első kerületét, függetlenségi és 48-as programmal. Ma is megkapó olvasmányok parlamentari beszédei, amelyekben valami eszedálatosan nemes és mély buzással törnek fel a magyar elnyomatás panaszaival és szenvedésével. De bár baloldalon állott, széles perspektívából nézte a nemzet helyzetét. Ez mutatkozott meg abban az érzékeny jelenetben, amikor a chlopy-i hadparancs után, és egyestendős obstrukció után, Tisza István kormányváltással alkalmával, ha rövid időre is, megteremtette a pártok politikai békéjét. Hazafias elgondolásai mindig megkapók és meggyőzőek voltak. Ő indítványozta a mileneumi emlékmű felállítását és ő hozta haza Rákóczi és a bujdosók hamvait. ...Haza hozta? Rákóczi Kassán pihen és hűsége krónikásának, Thaly Kálmának hamvait a pozsonyi temetőben — meggyalázták. Most mind a ketten számkivetésben vannak és együtt várják a szabadulás óráját.

**A ZEPPELIN HAZATÉRT
SVÁJCBÓL.**

Friedrichshafenből jelentik: A „Graf Zeppelin“ kilenc óra hosszúságú tartó svájci útja után visszavért Németországba és tegnap délután öt óra 28 perckor leszállott Friedrichshafenben.

**KANADA VISSZAADJA
A LEFOGLALT NÉMET
JAVAKAT.**

Párisból jelentik: Ottavai távirat szerint a hági megegyezés következtében a kanadai kormány visszaadja Németországnak a háboru alatt lefoglalt német javakat.

**EGY SZERB LEANYISKOLAI
IGAZGATÓT KÉT ÉVI BÖR-
TÖNRE ÍTELTEK.**

Szabadszabó jelentik: Uvalics Szvetozár zentai tanfelügyelőt a szabadszabó járásbíróóság hivatalos hatalommal való visszaélés miatt két évi börtönrre és öt évi hivatalvesztésre ítélte.

Uvalics a terhére rótt büncselekményeket mint leányiskolai igazgató követte el.

PÁLFFY TIBOR

olcsó árai:

Mazsola, aransyárga	—	—	1 kg. P. 2.50
Mazsola, extra	—	—	1 kg. P. 3.20
Dióbél, feles	—	—	1 kg. P. 5.60
Gomba, uri, szárított	—	—	1 dkg. P. —.13
Kecskeméti csemege teavaj	—	—	1 kg. P. 5.10
Gyulavári csemege teavaj	—	—	1 kg. P. 5.20
Ihrázi csemege teavaj	—	—	1 kg. P. 6.—
Macsi csemege teavaj	—	—	1 kg. P. 6.—

Azonnal házhoz szállítjuk.

Kossuth-u. 7.

Telefon 13-49

Izgalmas tárgyalás után halálraítélték a cseh tisztiszolgát, aki meggyilkolta egy alezredes feleségét

Ungvár, szept. 26. A katoai törvényszék csütörtök délelőtt hirdette ki az ítéletet Beleba István közlegény, Paclik alezredes tisztiszolgája ügyében, aki május 22-én gazdája távollétében több késszurással megölte az alezredes tizenkilenc éves feleségét. A törvényszék kötélt halálra ítélte Belebát. A védő semmiségi panaszt jelentett be az ítélet ellen, amelynek kiküldetése után a törvényszék kegyelmi tanácsá alakult át.

Ungvár, szept. 26. A Beleba-per tegnap délutáni tárgyalása, amelyen a bizonyítási eljárást befejezték, rendkívül nagy izgalom közt folyt le.

Paclik alezredes, akit szintén tanúnak idéztek be, soronkívül bevonult a terembe és izgatottan követelte, hogy azonnal szembevitessék a tisztiszolgával, mert szeretné tudni, hogy a vádlott megmerí-e ismétetni, amit feleségéről a zárt tárgyaláson mondott.

Az elnök csitította az alezredest és igyekezett rávenni, hogy várja meg, amíg rája kerül a sor. Az alezredes ezután elhagyta a tárgyalótermet.

Amikor később Paclik alezredest szólították be, az alezredes elmondta, hogy nagyon harmonikus

esaládi életet élt. A felesége előkelő, urimodoru, gögös érzelmű nő volt, akiről fel sem tételezhető, hogy bármiféle kapcsolatba kerülhetett a tisztiszolgával.

Feszült figyelem közben került a sor Paclik alezredes és a vádlott tisztiszolga szembevitésére. Mindenki észrevette, hogy a tisztiszolga remegni kezdett, majd az elnöknek arra a kérdésére, hogy fenntartja-e azokat az állításokat, amelyeket a zárt tárgyaláson Pacliknéra vonatkozólag tett, egyre jobban megremegett, csak annyit tudott válaszolni, hogy vallomását fenntartja.

Beleba nyomban ezután rosszul lett, úgy hogy ki kellett vezetni és a tárgyalást félbe kellett szakítani.

Beleba a szünet alatt azt mondta a börtönőrnek, hogy fél, mert attól tart, hogy az alezredes lelövi.

Beleba később jobban lett, mire a tárgyalást folytatták. Paclik levelet mutatott be, amelyet neki felesége Prácóba írt. A levél hangja nagyon meleg és a legszebb harmóniáról tanuskodik. Bemutatja Beleba egy levelet is, amelyben a gyilkos tisztiszolga a gyilkosság után azt írta az ezredesnek: „Sajnálom alezredes urat, hogy ilyen asszonyt kapott, mert jobbat érdemelt”.

Másfélmillió pengő kárt okozott a dunántúli nagy tűz

Száztiz épület hamvadt el. — A katasztrófát tüzzel játszó gyermekek okozták.

Mint már jelentettük, szerdán a késő délutáni órákban hatalmas tűzvész pusztított a szombathelyi járásban levő Szentpéterfa községben, amelynek a katasztrófától mélyen sújtott lakossága évtizedekre visszamenőleg nem emlékszik a tegnapihoz fogható nagyarányú tüzesetre.

Egy pajta körül játszó gyermekek okozták a tüzet. Kik közül két gyermek maga is áldozata lett a borzalmas katasztrófának. Az egész nap dühöngő szél fokozta a veszedelmet, mert a kigyúlladt pajtáról az égő tüzcsóvákat a szélrózsa minden irányába pillanatok alatt szertehordta a szélvihar, úgy hogy

rövid percek leforgása alatt egyszerre harminc—negyven ház borult lángba.

Aközsg tüzoltósága megfeszített erővel látott az oltáshoz, de tehetetlennek bizonyult a dühöngő elemmel szemben, úgyhogy a szombathelyi és a környékbeli tüzoltóság segítségét kérték. Csakhamar mintegy harminc környező község önkéntes tüzoltósága vonult ki a katasztrófa helyszínére, sőt a burgenlandi határszéli község tüzoltói is segítségül jöttek, hogy megfékezzék az egyre jobban elharpadzó lángok katasztrófális pusztításait.

A lakosságot kétségbeesett pánik fogta el és mindenki fejvesztetten rohant a mezőkről hazafelé, hogy megmentsen otthonát. A pánikot csak növelte, hogy az oltáshoz szükséges víz amelyet a kútakból merítettek, a késő esti órákban fogytán volt és a szombathelyi tüzoltóság egyik loesolókosci jában, hordókban kellett a vizet. — Amint egy három kilométernyi távolságban folyó patakából a katasztrófa színhelyére szállítani.

Az első hírek, amelyek a falu egyhármadának leégéséről szóltak, tüzoltak ugyan, de az bizonyos, hogy hosszú órák óta nem sülttette még ilyen

tűzveszedelem a virágzó, több mint 200 épületből álló községet, melynek negyvenöt házat és ötvenegy gazdasági épületét pusztította el a hatalmas tűzvész.

A veszedelmet az éjfélutáni órákban nagyobbára sikerült elhárítani, azonban a tűz még ma is lappang egyes helyeken és a tüzoltók tovább dolgoznak ma délelőtt is a községben. Már az első helyszíni vizsgálat is megállapította, hogy a katasztrófát tüzzel játszó gyermekek gondatlansága okozta, kik közül kettő oda is veszett a lángokban.

A kár több, mint egy és félmillió pengő,

amelynek csak egy része térül meg biztosítás útján és ezért Vasvármegye már is akciót indított a károsultak felsegélyezésére. Tegnap délelőtt már össze is állt a községházán a segítőbizottság, amely egyenként állapítja meg a károkat és ehhez mérten tesz javaslatot a tűzkárosultak megsegítésére. A faluban ötvenhat család lett hajléktalan, kétszázötven lélekkel. A tűznek egy halálos áldozata is van mégpedig egy gazda öt éves gyermeke.

EURÓPAI EGYESÜLT ÁLLAMOK AZ USA. ELLEN.

Washingtonból jelentik: — A Shaerer ügyel kapcsolatban foglalkoznak azzal a titkos angol okmánnyal is, amely már 1918-ban javasolta az Európai Egyesült Államok létrehozását az amerikai Egyesült Államok ellen.

VAD ALÁ HELYEZETT JAPAN MINISZTER.

Londonból jelentik: Ogava Japán közlekedési minisztert a tokiói kerület vizsgálóbírája házkutatás után megvesztegettetés büntetése miatt vad alá helyezte.

VILÁGVÁROSOKBAN IS

Talpa vésett gyári árak!

FOR-EVER

CIPŐ

CSAK

VEZET

BENYÁTSNÁL

Talpa vésett gyári árak!

Szegeden nem teszik át hétköznapra az országos vásárokat

Szegedről jelentik: Vitéz Máriaföldi Márton dr a törvényhatósági bizottság közgyűlésére indítványt nyújtott be, amelyben kéri, hogy az országos vásárokat hétköznapra tegyék át. Indokolásában kifejtette, hogy a keresztény társadalom lelki szükségleteinek kielégítését akadályozza a vásárok vasár

napi megtartása. A tanács egyhangúlag azt a határozatot hozta, hogy az indítvány elutasítását javasolja a közgyűlésnek azzal az indokolással, hogy az országos vásárok senkit sem akadályozhatnak abban, hogy olyan mértékben éljenek hitéletét, amilyenben akarja.

Hatvanban az összes henteseket és pékeket teljelentete egy járásbíró

Ellentétes vélemények a hatvani árakról. — Tiltakozó gyűlést tartanak a pékek és a hentések.

Hatvanból jelentik: Tóth Kálmán dr hatvani járásbíró az egyik hatvani lap vasárnapi számában felszólította a hatvani henteseket, mészárosokat és pékeket, hogy a legrövidebb időn belül jelentékenyen szállítsák le a liszt, huszsr és kenyér árát. Tóth járásbíró kijelentette, azért kényszerült erre a lépésre, mert Hatvanban a hatóságok semmit sem tesznek a drágaság letörésére. Akcióját, mint magánember indította meg, hogy letörje a drágaságot, amely annyira sújtja Hatvan szegény lakosságát. Tegnap délután két órakor a járásbíró megjelent a rendőrségen és beadta feljelentését az összes hatvani hentések és pékek ellen,

amelyben árdragító visszaélés vétségében kéri az eljárást ellenük megindítani. Hatvanban Tóth járásbíró felszólítása és feljelentése nagy feltűnést keltett. Várkonyi Sándor hatvani főjegyző szintén nyilatkozott és nyilatkozatában megvédte a hatvani henteseket és pékeket az ellenük emelt vád ellen. Révész József rendőrkapitány a hatvani rendőrség vezetője nyilatkozatában kijelentette, hogy a hatvani rendőrséget leglignenciával vádolni nem lehet, mert a rendőrség állandóan ellenőrzi az árakat. Elterjedt hírek szerint a hatvani hentések és pékek a napokban tiltakozó gyűlést tartanak a feljelentés ügyében.

A véres málna titka

A meggyilkolt Rigaudinnek nem volt nő ismerőse, mégis két asszonyt vett gyanuba a párisi rendőrség

Páris, szeptember 25. A lillei pályaudvaron felfedezett véres málna titkát még mindig nem derítette fel a párisi rendőrség. A meggyilkolt párisi könyvelő, Rigaudin holttestét a gyilkosok viaszkosvászonba csomagolva helyezték el az utikosárban. A málnára ragasztott címke írásából, annak helyesírás hibáiból a párisi rendőrség napokon át arra következtetett, hogy a gyilkosok csak idegenek lehetnek. Ezt a feltevést időközben más újabb feltevéssel kellett behelyettesíteni a rendőrségnek, miután ezen a nyomon egy lépést sem haladtak előre.

nyomatlanul eltűnt. A rendőrségnek az volt a feltevése, hogy Rigaudin a szücsnél tett látogatás után egy a közelben lakó barátját kereste fel. Ez a feltevés azonban ellentétben állott Rigaudin összes ismerőseinek az állításával, amely szerint a láb alól eltett könyvelő nagyon különös életet élt és barátját nem volt. A rendőrség mégsem adta fel ezt a nyomot, tekintettel arra, hogy Rigaudin kisiparosoknál és kiskereskedőknél órák könyvelést végzett és így rendkívül széles ismeretségi körre tett szert.

A rendőrség megállapítása szerint két héttel ezelőtt egy hétfői napon látta utoljára Rigaudint, aki Párisban a Chabaud utcában egyik szücsnél tett látogatást. Ezt megelőzően Páris egyik külvárosában egy kis házacskát akart megvásárolni, azonban a vételár kifizetéséhez nem rendelkezett elegendő készpénzzel és barátainál kérészt kölcsönt.

A nyomozás megállapította, hogy Rigaudin ismeretségének köréből a gyilkosságot követő napokon két nő váratlanul eltűnt Párisból. Madame Chabaud és leánya, egy divatútlest tulajdonosai az eltűnt két nő, akiknek eltűnését a párisi rendőrség kapcsolatba hozza Rigaudin meggyilkolásával. Remélik, hogy ezen a ponton a rendőrség végre fényt deríthet a hetek óta a legnagyobb titokban burkolt bűntényre.

Megszünik Dégenfeld-tér Mayer Jánosné rőfös tüzlete. A raktáron
11. sz. alatt levő árut olcsón kiárusítom

Uj világprobléma: a „foglalkozásnélküliség”

Dolgozni és „foglalkozni” — A foglalkozás hiánya világbetegség lett.

A foglalkozásnélküliség nem jelent feltétlenül munkanélküliséget. Foglalkozással bíró embereknek a munkanélküliség ideges probléma, amely egyes esetekben ugyan évekre is kiterjedhet, de semmi esetre sem vonul végig az egész életükön. Ezzel ellentétben a foglalkozásnélküliség az egész életet tönkre teheti.

Az ó-kor eszméi állományában könnyen fel lehetett sorolni az egyes foglalkozásokat: katonák, papok, állami hivatalnokok, kereskedők és az iparosok lehettek a foglalkozást választó ifjú eszményei. Ezekben a foglalkozásokon kívül csak az egészen közönséges testi munkáról lehetett szó. A civilizáció fejlődésével egyre több és több foglalkozás iktatódtott be, az emberi szellem tevékenysége ezer felé ágazódott, új életszükségletek születtek és új foglalkozási ágak, amelyek ezeket az új szükségleteket kielégítették. Ugy a középosztálybeli, mint az alsóosztálybeli fiatal ember számára egyre újabb és újabb pályák nyíltak, amelyek lényegükben nem tértek el nagyon egymástól.

Az ipusztériális forradalom ezt a helyzetet még jobban megszilárdította. Az újonnan megszületett és megszerzett gyáripar és a vele együtt beköszöntő új foglalkozási ágak a pályák számát még jobban emelték. A foglalkozásválasztás nehezebb lett. Mert a középosztálybeli fiú érezhet magában hivatottságot orvosi, mérnöki, katonai, kereskedői, vagy gyáripari pályára, de nem valószínű, hogy hivatottságot érez textilyártásért, rádiókereskedői, vagy hidlábmérnöki pályára. Mert az alsóosztálybeli fiú vágyhat arra, hogy gyárimunkás, asztalos, vagy mázózó legyen, de nem valószínű, hogy pont alumíniumszegecselőségre, kalapkarima formálóságra vagy szőnyegvédőkészítésre vágyódik. A foglalkozást választók legnagyobb százalékánál teljesen kikapcsolódott a hivatottság, a kedv, vagy a vágy. Csak nagyon kis percent határozza már el magát gyermekkorában egy bizonyos pályára. A nagyobbik percent, ép a fenti okokról fogva, csak úgy kerül ki az életbe, hogy tudja: pénz kell keresnie és ezért foglalkozást kell választania. Ha esetleg bizonyos okokból már tudja, hogy milyen szakmába akar fogni, akkor még mindig megmarad a választás a szakma számtalan sok alszakmája között. A fiatal ember, akiből gyári munkás lesz, csak azt tudja, hogy gyárban akar dolgozni, de nem tudja, hogy milyen gyárban. Ha már egy gyárra elhatározza magát, akkor nem tudja, hogy a gyár melyi osztályába akar kerülni. Nem tudja ezt azért, mert csak a pénzkérésen van a hangsúly. Nem ismeri annak az iparágak a helyzetét, amelyre rászánja magát, nem tudja, hogy van-e a választott iparágban jövője, hogy a jövőben a választott iparágban rőni fognak-e, vagy csökkenni. Nem foglalkozást keres, hanem pénzkereseti lehetőséget, amely lényegileg azt jelenti, hogy ő, mint munkás hajlandó elszervezni a munkát, hogy fizetését kapjon.

Angliában a munkanélküliséget egy dőten humorú, indítványozó ügyakarta megoldani, hogy az állam a munkanélkülieknek ne adjon pénzt minden ellenszolgáltatás nélkül, hanem ásson velük gödröket és a kiásott gödröket újra tömésse be, hogy a munkanélkülieket így legalább meg-

dolgoztassák a pénzükért... Ez az ajánlat jellemző a foglalkozásnélkülieknek teljesen mindegy, hogy milyen munkát vállal, akinek csak az a fő, hogy az elszervezett munkáért pénzt kapjon.

A foglalkozásnélküliség nemcsak az

alacsonyabb- és magasabbrendű testi munkásság problémája. Foglalkozásnélküliség jellemzi az ugynevezett szellemi munkások legnagyobb részét, akik szintén, legnagyobb részben csak bele-sodródhatnak a pályájukba, anélkül, hogy tiszta képet alkottak volna maguknak pályájuk lehetőségeiről, jövőjéről.

A foglalkozásnélküliség állandóbb és átfogóbb probléma, mint a munkanélküliség, mert belső probléma is és mert még sejteti is nehezen tudjuk a megoldását.

A cseh és román fakartel állandóan drágítja a fát

Az idén rendkívül nagy mér tékben megdrágult a tűzifa.

Az általános gazdasági viszonyok sok szomorú tünete között bizonyára kellemetlenül fogja találni a közönséget az a körülmény, hogy az idén tűzifaszükségletét csak jóval magasabb áron tudja beszerezni, mint az elmúlt esztendőben. — A hideg őszi napok már szükségessé teszik a fűtést és a fűtésben a szén és kokszt használata mellett jelentős szerepet játszik a tűzifa is. Amíg a szénárak általában a tavalyi árak színvonalán mozognak, a faárak tekintetében igen jelentős emelkedést kell konstataálnunk.

A váratlan drágítás magyarázata az, hogy a cseh és román fatermelők kartelba léptek. Ez a kartel pedig most valósággal diktálja az árakat. Tekintettel arra, hogy Csonkamagyarország tűzifaellátása a megszállott Felvidékről kerül ki, a magyar közönség teljesen ki van szolgáltatva a cseh és román fatermelőknek és a védekezésre ugyszólván semmi mód sincsen. Már a nyári hónapok folyamán mutatkozott a kartel drágító hatása, a fakereskedők azonban

abban aréményben, hogy a faárak mégis csak lejjebb fognak menni, nem nagyon siettek a nagyobb kőtések eszközözésével.

Nagyon természetes, hogy a fakereskedők most igyekeznek pótolni a nyári mulasztást és egymásután eszközözik a kőtéseket. — Ez azonban a cseh és román fatermelőknek csak újabb alkalmat szolgálhat arra, hogy látván a kényszerű helyzetet, egyre jobban drágítsák a fát. Egyik fakereskedő például egy és ugyanazon cőtől kapott 24 órán belül két kőtésre vonatkozó két számlát és az egyik számla a másikhoz viszonyítva 24 óra leforgása alatt 35 esekkorona métermázsánkénti ár-emelkedést tüntet fel.

El lehetünk készülvé a jelen viszonyok között arra, hogy a faárak a tél folyamán még jobban fognak emelkedni, nem kis keserűségére a közönségnek, amelynek nem lehet közömbös, hogy a cseh-román kartel árdragítása következtében tíz métermázsánként 5 vagy 6 pengővel drágábban fizesse a fát.

Az orosz szovjet élelshangu jegyzéket küldött Kínának

Londonból jelentik: Moszkvai hírek szerint az orosz szovjet fenyegető hangu jegyzéket küldött Kínának, amelyben több követelést állít fel. Többek között felhívja a kínai kormányt, hogy oszlason fel minden fehér gardista csapatot, mert azok veszélyeztetik a békét, megállapítja, hogy a kínai kormány ezeket a bandákat nem fegyverezte le, hanem ellenkezőleg hamis híreket terjeszt a külföldön, hogy orosz csapatok állítólág átlépték a kínai határt.

A szovjetkormány jelzi, hogy minden intézkedést megtett a háboru elkerülésére, de figyelmezteti a nankingi kormányt, hogy őt teszi felelőssé, ha fehérgárdista bandák szovjet-orosz területre törnének be. Tudatja végül a jegyzék, hogy a szovjetkormány a határ védelmére a legmesszebbmenő felhatalmazásokkal ruházta fel Blücher hadseregőparancsnokot és hogy a távol keleti vörshadsereg főparancsnoksága mindent el fog követni az orosz terület ellen intézett támadások visszaverésére.

Kovno, szept. 26. Vorosilov szovjet hadügyi népbiztos — mint Moszkvából jelentik — a fehér-orosz csapatok hadgyakorlatának befejezése alkalmából Bob-

ruisk-ban a fehér-orosz néphez kiáltványt intézett, amelyben a távol keleten fenyegető háboru veszedelemről szól. A kínai hadsereg hatalmasai háboruval fenyegetik a szovjetuniót, — mondja a felhívás — a szovjetkormány azonban tovább fogja folytatni a békére irányuló politikáját, de egyidejűleg felkészül minden fegyveres támadás esetére.

A vörös hadsereg kész és képes is szembeszállni a háboru támadásokkal, bármilyen oldalról jönnek is azok.

Kantonból jelentik, hogy San-Fat-Kvai lázadó tábornok felhívást bocsátott ki, amelyben hirdeti, hogy 14 napon belül el akarja foglalni Kanton. Sen-Ming-Sen, a kantoni kormány elnöke váratlanul visszatért Nankingból Kantonba, ami némileg megnyugtatta a laosságot. Az ottani kereskedők vonakodtak a központi bank papírpénzét elfogadni, mert olyan hírek terjedtek el, hogy a kantoni bank 4 millió marka ezüst dollárt Nankingba küldött. Mint-hogy a hadállapot ki van hirdetve, halálbüntetés terhe mellett kényszerítette a kormány a kereskedőket a bankjegyek elfogadására.

KÉT NÉMET VASUTÜGYI IGAZGATÓ DEBRECENBE JÖN.

Szombaton a gyorsvonattal Debrecenbe érkezik két német vasutügyi igazgató, hogy megtekintsék a Hortobágyot. Autón utaznak ki a pusztára, ahol megnézik a látivalókat. Délután a gyorsal utaznak vissza a fővárosba. Debrecenben tartózkodásuk idejére Toroczkay József máv. felügyelőt rendeltek ki a német vasutas vendégek kalauzolására.

Mi a demokrácia?

Szüllő Géza, a cseh parlament tagja és a felvidéki magyarság ismert nevű vezére nagy népszerűségre tett szert elmés visszavágásaival, amelyekkel nem egyszer állítja falnak az okvetetlenkedőket. Így egy nap Pozsonyban járván, automobilját az egyik utcaszegleten megállítva, éppen kiszállni igyekezett, amikor odajön a rendőr és felszólítja, hogy menjen odébb a kocsijával, mert ez a hely a zsupán részére van fenntartva. — Szüllő Géza ránéz a rendőrré és rávágja:

— Vagy van Csehországban demokrácia vagy nincsen. Ha van, minden embernek egyformán joga van arra, hogy ezen a helyen megállítsa a kocsiját, tehát maradok. Ha meg nincsen demokrácia, akkor meg éppenséggel maradok.

Egy más alkalommal ismét elzárt utra tévedt és a mezőőr megállítva kocsiját, nyersen rászól. — miért jár tilos uton. Szót szó követett s mikor Szüllő bemutatkozott, hogy a cseh parlamentnek tagja, az őt ugyanabban a hangnemben folytatja:

— Ha képviselő az ur, kellene annyit intelligenciájának lenni, hogy el tudja olvasni a jelzőtáblákat.

— Nem tudtam, — jegyezte meg ártatlanul Szüllő Géza, — hogy a cseh képviselőktől intelligenciát is követelnek.

A BANKJEGYFORGALOM 19 MILLIÓVAL CSÜKKENT

A Magyar Nemzeti Bank jegyforgalma a szeptember 23-i kimutatás szerint 19 millió pengővel csökkent. E csökkenést főképpen a zsróbfelvezések idézték elő. Az állami számlákra 12.1 millió pengő folyt be, ellenben egyéb számlákról 4.1 millió pengő folyósított, úgyhogy a zsróállomány végeredményben 8 millió pengővel emelkedett.

A váltótárca állomány 3.7 millió pengővel növekedett. Az érckészletben elszámolt devizák 1.7 millió pengővel gyarapodtak. Az „Egyéb követelések” 28.4 millió pengővel, az „Egyéb tartozások” pedig 11 millió pengővel apadtak.

NÉGYSZÁZ SZEMÉLYES NAGY LÉGHAJÓT ÉPITENEK AZ ANGOLOK.

London, szeptember 26. A Daily Chronicle jelenti: A hoveni léghajóépítő telepen legközelebb óriási léghajót építenek, amelynek méretei felülmúlják az összes eddigi léghajók méreteit. Az óriási léghajó hosszúsága 850 láb, köbtartalma 12 millió köbláb lesz, 14 motorral rendelkezik és 400 utast vihet majd magával.

A léghajó kizárólag a tenger feletti fog közlekedni és a hidroplánok mintájára uszó alvázzal szerelik fel. Az alvázat a horgonyozás alatt 300 tonna vízzel töltik meg. A vizet a felszállás előtt kiszivattyúzzák. A léghajó helyiségeit a legnagyobb kényelemmel és fényűzéssel rendezik be. A telepen lévő léghajóhangárokat lényegesen ki-
maid bővíteni.

Ha kerékpár, legyen az „ATLASZ“

Részletre és készpénzért olcsón kapható:

Soltész, Püspöki palota, II. kapu, 20. Telefon 12-59. szám

Budapes'en elfogták a sikkasztó kisújszállási bankpénztárost, aki negyvenezer pengőt lőzsdézett el

A sikkasztót egy soffőr szállította a rendőrségre, akinek nem tudott fizetni.

Budapestről jelentik a késő éjszakai órákban: A véletlen közreműködésével sikerült csak kézrekeríteni a kisújszállási sikkasztó bankpénztárost, Balogh Lajost, ki — amint tegnap jelentettük — 20.000 pengő hiány hátrahagyásával otthagya a pénztárát.

A sikkasztó elfogása egy történet, hogy, mivel nem volt járatos Budapesten, egy autóra ült, hogy valahova elvitesse magát. Pénze azonban nem volt. Hogy a fizetést minél későbbre tolja ki, újabb és újabb címeket mondott be a soffőrnek, kinek végre gyanus lett

Balogh Lajos, és az autót megállítva, fizetésre szolgáltatta fel. Amikor kiderült, hogy egy fillérnek sem ura, bevitt a kapitányságra. Itt a kihallgató rendőrtisztviselőnek gyanus lett a dadogó, zavart ember, kivallatta és ekkor derült ki, hogy milyen jó fogást csinált a véletlen segítségével a rendőrség. — Balogh Lajos bevallotta, hogy

nem 20.000 pengőt, — hanem 40.000 pengőt sikkasztott el.

A pénzt a lözsdén eljásztotta, úgy hogy egy fillérje sem maradt.

Onként jelentkezett egy nagyrévi férfi, aki arzént akar enni

Szolnokról jelentik: Még mindig éknek névtelen levelek Nagyrevéről és Tiszakürtről, amelyek megítételeket közölnek. Egyik-másik messzi vidékről jön. A nyomozások minden esetben megindulnak. Most Tiszaföldváron, Rákóczi falván, Tiszainokán, Cibakházán, Szolnokon, Jászberényben, Újszászon, Jászladányon nyomoznak. sőt a szolnoki ügyészség a kecskeméti törvényszéknek három, szegedi, gyulai és debreceni törvényszéknek egy-egy feljelentést küldött el, amelyek ottani mérgezésekre vonatkozólag tartalmaznak igen súlyos és komolyan számbavehető adatokat. — Jelenleg Nagyrevén 12 ügy érett meg arra, hogy felássák az állítólag megmérgezték holttesteit. — A feladások most vannak folyamatban. Egnéhány lelet most van megvizsgálás alatt. Ahol nem találnak mérget, ott az ügyészség megszüntető határozatot hoz, ahol csak a legkisebb adag mérget is megtalálják, ott azonnal letartóztatják a gyanúsított hozzátartozót.

Az a tény, hogy egyes hullákban igen kis mennyiségű arzént találtak,

igen érdekes elhatározásra indította az egyik letartóztatott asszony férjét, Balogh Józsefet, hogy fele-

sege védőjével, dr. Kovács Gáborral együtt megjelent dr. Nadas Ferenc vizsgálóbírónál és kérte,

adjanak be neki annyi arzént, amennyit a felesége által állítólag megmérgezték holttestben találtak.

Ő nem hisz az orvosszakértők véleményében és mert biztos felesége ártatlanságában, hajlandó az önmagán végzett veszélyes kísérlettel bebiztosítani, hogy neki van igazán és annyi méreggel, amennyit a vizsgálat megtalált, nem lehet embert ölteni. A vizsgálóbíró meghallgatta Balog Józsefet, azután

elutasította kérelmével, kijelentette, hogy nagyon veszélyes lenne a kísérlet,

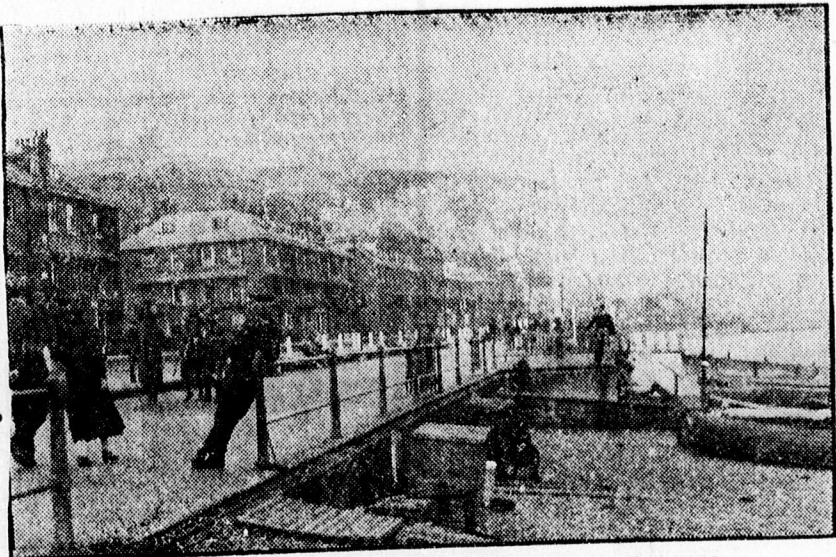
azonkívül, hogy ilyen bizzar kísérletezésre nem is ad módot és lehetőséget a törvény.

Weisz kelmefestő

Arany János-u. 7.

fest, tisztít.

Gyászruhákat 24 óra alatt festek.

Ahol a magyar cserkeszek jártak. — Dower kikötője.

Román rablók megtámadták Cantacuzino hercegnő autóját

Az utonállók kifosztották a hercegnőt és jószágkormányozóját. — Egy másik rablóbanda két lelkészt támadott meg. — Egy csendőrőrmester ott a helyszínen agyonlőtte az egyik haramiát.

Bukarestből jelentik: Tegnap délután öt órakor három rabló megtámadta Rotis közelében azt a gépkocsit, amelyen Cantacuzino hercegnő és jószágkormányozója igyekezett a hercegnő besszarabiai birtokára. A rablók leszállásra kényszerítették a hercegnőt és hivatalnokát, majd elszedték tőlük összes értéktárgyaikat. A rablók nem voltak megelégedve az eredménnyel. A jószágigazgatótól 130.000 lej készpénz és egy aranyórát vettek el. A hercegnőtől csupán néhány ékszert, gyűrűt, fülbevalót tudtak elvenni.

Hasonló körülmények között folyt le egy másik rablótámadás is, még pedig Orhei községben, a kisenevi országúton. Itt is három bekormozott arcú rabló ugrott ki az országút árkából és fegyvert szegezve, arra kényszerítették Ruginetti, valamint Sahez lelkészeket, hogy szálljanak le az autóról. A gépkocsiban Ruginetti felesége és két gyermeke

maradt, akiknek azonban utóbb szintén le kellett szállniuk. A rablók a lelkésztől huszezer lej tettek el, majd kijelentették, hogy a zsákmány igen kevés és ezért elpusztítják, megölik őket. Nemsokára egy újabb autó közeledett, amelyet szintén arra készítettek a rablók, hogy megálljon. Az újabban érkezett autóban azonban egy csendőrőrmester is volt, aki nem ijedt meg, hanem revolverét előrántva, megtámadta a három rablót. Az egyik rablóra közvetlen-közeleből tüzelt, aki holtan esett össze. A másik két bandita erre futásnak eredt. A csendőrőrmester üldözőbe vette a menekülőket és többször rájuk tüzelt. Az egyiket el is találta, de csak könnyebben, úgyhogy mindkét rabló megmenekült. A halottnál irásokat találtak, amelyekből kitűnt, hogy a rablók csak nemrégiben szabadultak ki az orhei fogházból.

Az autót meg kell állítani, ha üdős állattal találkozik

A közlekedési rendelet intézkedései az autókról.

Mint ismeretes, január hó elsejével az uceai közlekedés rendjében nagy arányú változások lesznek, amiket a közlekedési rendelet szabályoz. — Ennek a rendeletnek legfigyelemreméltóbb része, amely az autók közlekedését szabályozza s a vezetők kötelességeit megszabja.

A gépkocsinak, az oldaskocsis motorkerékpárnak megvilágítására — nagyjában az eddigi gyakorlat az irányadó. A rendszámtábla felett kell elhelyezni és annak olyan fényerősségűnek kell lenni, hogy a felírás szabad szemmel legalább 25 méterről olvasható legyen.

Mielőtt az autó vezetője előzne, két rövid kürtjelzéssel figyelmeztetnie kell a megelőzőndő jármű vezetőjét a tükör segítségével kötelező időnként meggyőződni arról, hogy más jármű nem akarja-e megelőzni.

Legnagyobb érdeklődésre számot tartó rendelkezés talán az autókhoz ijedős állatokkal való találkozása esetén alkalmazandó rendszabály.

A vezető gépjárművét lassítani a szükséghez képest megállani, fenyege-

tő veszély esetén pedig a motor működését is megszüntetni köteles, ha állati erővel vont járművel, vagy szabadon hajtott nyerges, máhás állatokkal találkozás esetén az állatok nyugtalankodnak.

A kocsit, vagy az állatok vezetője karjának függőleges feltartásával köteles figyelmeztetni a gépjármű vezetőjét az állatok féltékenységére és az ijedező állatokat az országúton — amennyiben ez lehetséges, — a gépjármű haladása irányának háttal kell fordítani. Ha a találkozás olyan útvonalon történik, amelynek egyik oldalát mélység, vagy meredekebb lejtő határolja, a gépjárművel a mélység, illetőleg a lejtő oldalán kell megállani még akkor is ha az úttest jobboldalán van.

Gépjárművét elhagyni őrizet nélkül csak az úttest szélén szabad, ha az ott forgalmi akadályt nem képez, s a vezető a hajtóerőt megszüntette.

A filmsztárok hangja

Milyen hangja van tulajdonképpen John Gilbertnek? Hogyan beszél Lon Chaney? Vagy Buster Keaton?

Igen sok filmrajongó gondolkodott már ezen, sokan tették már fel ezt a kérdést, hiszen mindenki tudja, hogy a beszélőfilm sikere óta mennyire változtak meg a viszonyok Hollywoodban és milyen fontos egy kellemes, jól érthető hang.

Egy kaliforniai egyetemi tanár Wk. MacDonald, sokat foglalkozik a tudományos filmmel és úgy mondhatnók a filmmel, mint tudományval. Ő volt az első, aki tanulmányozni kezdte a hang technikáját a filmmel való kapcsolatban és ezen tanulmányai alatt még is vizsgálta több neves filmsztár hangját. Lemezeket is készített és nemrég így nyilatkozott a leghíresebb filmszínész hangképességéről:

John Gilbert hangja magas bariton, Norma Sheareré igen kellemes szoprán, mely a leadóképen valamivel mélyebben hangzik, mint az életben. — Ugyanígy Gilbert hangja is valamivel mélyebb a beszélőfilmben mint a való világban, Lon Chaney és Buster Keaton

egész mély basz-bariton hangon beszélnek, köztük Chaney hangja az erősebb, William Haines hangja is a mély csoportba tartozik, nagyon hasonlít a híres négerénekesekecskéké és mégis mély hangjára.

Joan Crawford magas alt-hangú, míg Marion Davies szoprán és arról nevezetes, hogy — nagyon jól tud dadogni. Vigjátékban mindenesetre előtér fontos dolog.

Most Greta Garbo! Az ő hangját mélyebb, különösen tiszta és messze hordó alt, mely kibírja a versenyt a leghíresebb színpadi színésznők hangjával, oHnfilársának. Nils Asthernek hangja szintén nagyon szép, mély és lágy, úgyhogy ezek után ítélve a svéddek hangja jól érvényesül a beszélőfilmben.

Szörme bundák

és prémbőrök nagy választékban. Szörme-bundák javítását, alakítását jutányosan, a legújabb divatlap szerint készít KÖVÁRY szücs-mester, József kir. hg.-u. 3. Közvetlen a Bika-fürdő mellett.

„Oröm az élet, ha találkozunk“

Írta: Kövér Gyula.

Megírtam, hogy kifagytak a szőlők, az enyém is, a másé is. Itt-ott mutatónak, mint a kiirtott erdőben a magfákat meghagyják, egyes szőlőkben maradt néhány tőke. Dehát ez már nem sokat ér.

A kipusztult szőlő anyagi kár a tulajdonosnak. Helyét vagy ismét beülteti és kívárja, amíg az új ültetés ismét termővé válik, vagy mint a Homokkertben a kipusztult szőlő helyét parcellázzák és lesz belőle ház-hely, telek.

Azonban voltak szegény, kétkézi munkásberek, akiknek nem volt ugyan maguknak szőlőjük, ami elpusztult volna, mégis megkárosodtak, mert a szőlő kifagyása által a munkaalkalmuk is megszűnt rájuk nézve s így ők kenyerüket veszítették.

A Homokkertben Kardos Lászlónak, egy Mórítz Bertalannak, Horváth Jánosnak, dr. Magoss Györgynek és dr. Keserü Lajosnak voltak nagyobb darab szőlőültetvényeik. A többi apróseprő darab nem sokat számított, hiszen nagyobb részben gyár és telek a többség.

A fennnevezett tulajdonosoknak azán állandó szőlőgondozó, vagy vincellér kellett, akik, mint biztos keresetforrásból, abból éltek többmagukkal egyetemben.

Hadd álljon az emlékezetnek okáért az utolsó homokkerti vincelléreknek nevei itt e lapokon, mint tisztességes, szegény munkásbereké, akik míg a szőlőt a katasztrófa nem érte, szeretettel és tudásuk szerint, ápolták, művelték a szívet vidámító ital tőkéjét.

No 1. Barna Gábor uram. Hetvenéves öregember. Több, mint 30 éven keresztül munkálta a Mórítz-szőlőt. Fár év előtt a szél érte, munkaképtelenné vált és Budapesten él a gyermekéinél. Barna Gábert tartották a legszakképzetebbeknek a homokkerti vincellérek között, mert Báthori uramtól, a sipkaszüestől, ki híres szőlősgazda és bortermelő volt a maga idejében, tanulta el a szőlőmunkának a csinját-binját.

No 2. Nádházi András. Bizony, ő kivétel is 76 éves fiatalember. A Major Antal szőlőjét, aki apja volt a váradi püspöki helytartónak, munkálta évtizedekig. Ezenkívül Gabancs Károlynak is dolgozta kisebb darab szőlőjét huzamosabb ideig.

Nádházi András, mint vincellér nevezetes volt arról, hogy értett ahhoz, miképpen kell a szőlőt úgy kezelni, hogy minél több bort teremjen. Legutóbb dr. Erdős Károly egyetemi tanárnak volt házi vincelléréje, aki lakást adott neki és aki az egyszerű, becsületes, józan magyar munkásembert megbecsüli és foglalkoztatja.

No 3. Eperjesi Mihály. Ő sem fiatal legény. Jó 60-as években van, Erdős ügyvédnek, Papp Józsefnek és Tóth István kereskedő szőlőjét művelte, míg volt.

No 4. Major János. Őtet hagytam utoljára, mert ő a legöregebb négyőjük közül. Két hetes, azaz 77 éves gye-

rek, mint ahogy ő mondja. Ő arról is nevezetes, hogy neki magának is volt egy kis darab szőlője, ami megsemmisült. Most ő is munka és kenyér nélkül maradt. Emiatti bánatában aztán gyakran néz a kancsó fe-

nekére, ha már ő nem termelhet szőlőt és bort, fogyasztja azt, amit mások termeltek. Így szokott lenni. Sírva vidám a magyar. Egyébként jóviális, jókedélyű öregúr, aki nincs kétségbeesve, dacára magas korának és akinek talpraesett kiszólásai vannak. Az ő szavajárása az is, amit címnek írtam: „Oröm az élet, ha találkozunk.“

A nagy titok

A „TÖKÉLETES“ BÜNTÉNY, AMELY VISSZAFELE SÜLT EL. — DR. RICHTER NAGY FELFEDEZÉSE.

Emberemlékezet óta nem követtek el olyan ravaszsággal kieszelt gyilkosságot, mint amilyenét egy német bíróság a közelmúltban halálra ítélte dr. Peter Richtert, egy rendkívül tehetséges fiatal német orvost. Richter ezt a gyilkosságot a legnagyobb körültekintéssel, tudományos pontossággal. Hónapokig kísérletezett laboratóriumában különböző gyorsan ölé mérgekkel, mielőtt cselekedett. Végül is egy olyan mérget választott ki tette végrehajtására, amit Afrika és Ausztrália benszületettjei használnak áldozatuk elpusztítására. Dr. Richter már-már megmenekült, tisztázta magát minden ráeső gyanútól, de számításai egy kis hiba csuszott és egy ravasz ügyésznek végül is sikerült rábizonyítani a gyilkosság vádját.

Dr. Richter a legfiatalabb német orvosnemzedékhez tartozik. A bonni híres egyetemre, végezte tanulmányait kitűnő eredménnyel. Tudásvágya kísérletezési munkára ösztökölt és szabadidejének legnagyobb részét a különböző mérgek tulajdonságainak a tanulmányozásával töltötte.

Az egyetemi tanulmányai elvégzése után, orvosi irodát nyitott egy kis német városkában, Bingenben. Eredetileg nem is gondolt arra, hogy valaha is gyakorló orvos legyen, hiszen képzettsége és speciális hajlamai inkább laboratóriumi munkára képesítették. Dr. Richter azonban szegény szülők gyermeke volt, a háború után viszonyok kényszerítették arra, hogy tudását minél előbb készpénzre váltsa, öregedő szüleit támogatnia kellett, így elhatározta, hogy orvosi irodát nyit.

Mint bingeni gyakorló orvos, egy laboratóriumot rendezett be magának az irodájában és tovább folytatta a mérgek természetének a tanulmányozását.

Kísérleteinek az eredményéről német orvosi szaklapokban cikkeket írt, amelyek hírnevet szereztek neki egész Európában. Kollégái úgy tekintettek a fiatal orvosra, mint a jövő emberére. A bingeni első hónapok megpróbáltatásai sorozatát jelentették a fiatal orvos számára. A kezdet mindenütt nehéz mindenféle foglalkozásban. Dr. Richter azonban nem csüggedt. Tudása és képessége tudatában várta a jobb időköt, amik rövidesen be is következtek. A fiatal orvos híre elterjedt a kis városkában, a betegeknek száma egyre növekedett és dr. Richter néhány hónap leforgása alatt nagy hírré tett szert nemcsak Bingenben, hanem a környéken is.

Bingen rövid idő leforgása alatt valósággal büszke lett dr. Richterre. Dr. Richter minden tétellel igyekezett is kiérdemelni a város bizalmát és szeretetét. A szegényeket ingyenes kezelésben részesítette és nem egyszer maga vásárolta az orvosságot szegény betegek számára.

Egy napon egy új páciens jelent meg dr. Richter rendelésében: egy fiatal elvált asszonyka, Frau Mertens. Frau Mertens gyomorhántalmakról panaszkodott. Dr. Richter megvizsgálta, orvosságot írt föl neki és azzal küldte el, hogy néhány nap múlva menjen-

vissza hozzá újabb vizsgálatra. A fiatal asszony azonban másnap telefonon felhívta dr. Richtert és felszólította, hogy azonnal keresse föl a lakását, mert nagyon rosszul érzi magát. Dr. Richter azonnal fölkereste az asszonyt, aki beszélgetésbe elegedett vele, teával kínálta meg és vagy két órán keresztül, szép szóval tartotta a fiatal orvost. Ez a látogatás kezdetét jelentette annak a tragédiának, ami Frau Mertens meggyilkolásával és dr. Richter halálra ítéletével végződött.

Frau Mertens anyjával és négy éves kis fiával élt Bingenben elzárkózva a nagy világtól, bizonyos mértékig kiábrándultan, zátonyra jutott házassága következtében. Frau Mertens művelt hölgy volt, sokat olvasott, járatos volt nyelvekben, irodalomban és a különböző tudományokban is. Tudott dr. Richter jó hírnevéről és sietett azt a fiatal orvos tudomására hozni. Richter nek jólesett az elismerés egy olyan csinos hölgy ajkairól, mint amilyen Frau Mertens volt. Az első látogatást követte a második, a harmadik és végül kölcsönösen egymásba szerettek. Se Frau Mertensnek se dr. Richternek nem volt házassági terve. Mind a kettő a legnagyobb függetlenségben éltek és igyekeztek viszonyukat teljes titokban tartani. Ez nagyon könnyen sikerült is, hiszen dr. Richter orvos volt, akinek az irodájában bárki feltűnés nélkül megjelenhetett.

Hónapokon keresztül a legnagyobb boldogságban élt aszerelmes pár. Frau Mertens azonban féltékenykedni kezdett szerelmére és ezzel kezdetét vette egy állapot, amely aztán végromlást jelentett mindkettőjük számára. Nagyon gyakran megtörtént, hogy Frau Mertens teljesen váratlanul megjelent dr. Richter rendelésében és idegenek előtt féltékenységi jeleneteket rögtönzött. A féltékenysége határtalan fokra hágott, amikor értesült arról, hogy dr. Richter házvezetőnőt akar felvenni. Egy ilyen féltékenységi jelenet alkalmával Frau Mertens fölkapott egy üveg mérget dr. Richter asztaláról és meg akarta inni. Dr. Richter csak nagy nehezen tudta a halált tartalmazó üveget kicsavarni a nő kezéből. A helyzet kezdett nagyon veszedelmessé válni. Bingenben megkezdődött a pletyka, ami nagyon ártott a fiatal orvos jóhírnevének és praxisának.

Dr. Richter panaszkodott a barátainak és végül is elhatározta, hogy elköltözik Bingenből. Ezt a tervét közölte Frau Mertenssel, aki egy újabb féltékenységi jelenetet rendezett. Dr. Richter azonban hajthatatlan maradt és megtette az előkészületeket a költözésre. Néhány órával az indulása előtt sűrűnösen kihívták Frau Mertens lakására. Dr. Richter azonnal elment, azt gondolva, hogy Frau Mertens valóra váltotta öngyilkossági fenyegetéseit. A nagybeteg nőnek morfiomot adott és eltávozott. Frau Mertens néhány óra leforgása után meghalt.

Frau Mertens a halála előtt kijelentette az édesanyja előtt, hogy dr. Richter megmérgezte. A városi halottkém fölboncolta a holttestet és a néhány cseppnyi morfiomon kívül, amit a fáj-

dalom enyhítésére adott be dr. Richter, semminemű mérge nyomát nem találta a belekben. A dr. Richter ellen lefolytatott tárgyalás avval végződött, hogy a fiatal orvos elleni gyilkossági vádat eljuttették. Dr. Richter elhalárolta, hogy néhány hétig meghosszabbítja bingeni tartózkodását, nehogy az a vád merülhessen fel ellene, hogy megszökött.

Abban senki sem kételkedett, hogy Frau Mertens mérgezési tüneteiben halt meg. Ezt dr. Richter a bíróság előtt tett vallomása is megerősítette. Nagyon különös volt az, hogy mégsem álltak mérgezőanyagokat a belekben. A város ügyésze azonban nem nyugodott bele a halottkém és az esküdtszékének a döntésébe. Ujra exhumáltatta a holttestet, miután berlini vegyészekkel tanácskozott és újabb vizsgálatot rendelt el. Hosszas kutatás után a holttesten találtak egy kis alig látható sebhelyet, ami elkerülte a halottkém figyelmét. A bőr alatt egy tüfej nagyságú idegentestet találtak, amit a vegyészek megvizsgáltak és megállapították, hogy „atro hantin“ volt, egy aránylag ujonnan fölfedezett mérge, amely rögtön öl és az a tulajdonsága, hogy három óra leforgása alatt föl szívódik a szervezetbe anélkül, hogy bármi nyoma is maradjon. A mérge nagyon hasonlatos ahhoz, amivel az afrikai vagy ausztráliai benszülettek megmérgezik a nyilaik hegyét.

Most már semmi kétség nem maradt afelől, hogy mi okozta a fiatal elvált asszony halálát. Még csak az volt hátra, hogy dr. Richterre bizonyítsák a gyilkosságot. Dr. Richter azonban úgy rendezte az ügyet, hogy a gyilkosság legesekélyebb gyanuja se háruljon rá. A bíróság előtt maga is azt vallotta, hogy az asszony mérgezés következtében halt meg és kijelentette, hogy valami olyan mérge okozhatta a halálát, aminek semmi nyoma nem maradt a szervezetében. Az ügyész ravasz eszelhez folyamodott. Maga elé idézte dr. Richtert és útra elmondatta vele Frau Mertensnél tett utolsó látogatásának a körülményeit.

— Nem alkalmazott storpatphantint is, doktor úr? — kérdezte tőle végül.

— Nem! — volt a válasz.

— Hogy lehetséges akkor az, — folytatta az ügyész, — hogy egy eszekély mennyiségű „strophantia“ található a bőr alatt. Ime... — és ezzel elővett egy kis szelencét, amiben Frau Mertens holttestében talált mérget volt.

— Lehetetlen! — kiáltott föl dr. Richter, — annak föl kellett volna szívódni három óra leforgása alatt.

Dr. Richter ezen elhamarkodott kijelentése megpecsételte a halálos ítéletét.

HORTHY KORMÁNYZÓ FOGADTA A NÉMET VASÚTASOKAT.

A Budapesten tanácskozó német vasútegyetel kongresszusának tagjai ma délelőtt tíz órakor megjelentek Vass József helyettes miniszterelnök-nél és megköszönték azt a szíves fogadtatást, amelyben Magyarországon részesültek. Délután négy órakor Horthy Miklós kormányzó előtt tisztelegtek Samarjay Lajosnak, a MÁV. elnökgazdájának vezetésével.

Női kalap

Finom
Elegáns
Olcsó

KARDOS
BELÁNE
Miklós-u. 4.

Weinstock Henrik

butortüzetben
elsőrangú

műbutorok

kaphatók.

Miklós uca 2. szám.

Előnyös feltételekkel.

SZINHÁZ ÉS MOZI

CSÁSZAR ÉS KOMÉDIÁS.

Hevesi Sándor 4 felvonásos drámája.

Tegnap este mutatkozott be a debreceni Csokonai Színház újonnan szerződött drámai együttese. Komoly, szép darabban, a Hevesi Sándor drámájában. Császár és komédiás. Minden egyes jelenetén meglátszik a mesteri alkotás ezen a drámán. Hevesi Sándor nemcsak ismeri a mai idők színpadát, de azt is tudja, hogy mi kell és mi való a színpadra. Vele érez és vele él a darabjával. Érzik a művész keze, ki hallatszik a művész szívének dobbanása ebből a kivételesen szép értékű drámából. A színház drámai együttese pedig méltónak bizonyult a remek munkához, mert a színpadhoz hozta a művészi játékot mutattak, ami fővárosi viszonylatban is méltán megállja a helyét. Ezzel ugyan nem mondunk sokat, hiszen a debreceni színtársulat művész gárdája már az elmúlt esztendőben is megmutatta hívtása, művészi tökéletes voltát.

A dráma meséje a halálkő római életben zajlik le. Diokletian császár idejében, aki a maga különös filozófiájával új utakon próbálja megoldani az egyre nagyobb mérvű kereszténység megbuktatását. Az idő és kor hatalmas méretű hullámaival, a krisztusi eszmék diadalmas előretörésével azonban a „szentséges” Anguszus sem kerülhet meg, hiszen győzelmes előretörése az új hitnek ott van a palotájában rejtőző Aemilius Viktorban, szerelmesen dédelgetett leánya szívében, testőrsége kapitányának lelkében és az egész halálkő római birodalomban. Es ez a dráma a diadalmasan előre törő kereszténység szépséges himnusza. A minden földi hatalmat átélő császári hatalommal szemben győz drámaiságában is a komédiás, a Krisztust meglátó, megőrző és megértő Genézis színész. Az, hogy ez a diadalmas meglátó, ez a komédiás elhullott a mártírok sorsán, csak a győzelmes kereszténység diadalát hirdeti a mindehátó császárral szemben, ki kivégző győzelmében is érzi, mint Juliánus Apostola, hogy: — Győzött Galilei.

A keresztény eszmék diadalának kitűnő drámájában olyan ritka alkalma volt a Csokonai Színház drámai együttesének a bemutatkozására, amiért csak halás lehet a debreceni közönség a rendezőségnek. László Gyula magas intelligenciájú játéka fölényesen kiemelkedett a mindennapi játék stílusából. Meglátása, az eszmékért harcoló ember finom vonalakkal megrajzolt alakját elevenítette meg.

Dítrói István szép reményekre jogosító tehetséget nyert a Csokonai Színház. Finom, érdekes és színes játéka, elmélyült művészete és kifejező beszéde minden reményt megad arra, hogy fenti reményünket méltó bizonyítékokkal támasszuk alá. Mészöly Tibor temperamentumos, érdekes alakját mutatta be a heves, jobbanéköny Galérius cészárnak. Fábrián János sokat fejlődött egy év után s egyik erőssége volt a darabnak. Takács Marikás, művész ivonalakkal rajzolta meg a nehéz életű udvaronc szimpatikus figuráját. Dr. Latzkó József kellemes zengésű hangjával fog még szép sikereket aratni, ha valamelyest alább hagy a modoros-ságával. Kédly Gyula a színész szerepében aratott őszinte sikert.

Thuróczy Gyula magas intelligenciájú, stílusos alakítása nem minden napi élvezetet nyújtott. Szívesen és örömmel üdvözöljük ezután a remek alakítás után, miben új oldalról csillogtatta meg sokrétű tehetségét. Halassy Mariska erős drámai lendülettel, föltétlen művészettel kreálta a színes, eleven, temperamentumos alakját. Alkalma is volt a szép játékra, de ezt az alkalmat a lelkiismeretes művész tehetséggel megél-

dott művészetével ki is használta. Sulyok Márai, Nép Elza általában az egész együttes a legjobb játékkal szolgálta a biztos sikert.

Nagy kár, hogy a debreceni közönség még nem ébredt annak tudatára, hogy egy-egy drámai előadás is nyújt annyi élvezetet, művészetet, ha nem 100 százalékkal többet, mint a divatos zenés darabok. A kik nem látták a tegnapi esti bemutatkozó drámát, csak sajnálhatják, mert alkalmuk lehetett volna arra, hogy ezt a ma már bizony kissé elhanyagolt műfajt újra megszeressék.

A rendezés tökéletes, parádés munkával hozta ki az értékes darab szépségeit.

x Városunk leghíresebb ruhafestője és vegytisztítója, Bíró Bika-udvar, — aranyérmekkel kitüntetve.

Unger István az Újpesti színházhoz szerződött. Mint ismeretes, Kovács Terus, a Csokonai Színház volt nagyszerű tagja a budapesti Belvárosi Színházhoz szerződött, ahol már szép siker mellett fel is lépett. Kovács Terus férje, Unger István, mint most értesülünk, az újpesti színházhoz szerződött.

A színházi iroda jelentése:

Ma, pénteken és október 5-ig, — minden este fél nyolcór

Szökik az asszony.

A szezon első operettlágerének premierje ma este a színházban. A mai estével hosszú időkre beköltözik a jókedv a Csokonai Színházba. A Régi nyár és Az utolsó Verebely leány lány emlékezetes sikere együtt teszen robban ki a Szökik az asz-

Mozgósínházak műsorai.

Végszínház:

Péntektől—Vasárnapig. Szeptember 27-től 29-ig. A legszebb és legújabb magyar tárgyú film attrakció! A magyar nemzet ünnepnapján született meg és minden magyar szívéhez szól e film! Geoffrey Moss-nek a „Sweet Pepper” című eredeti angol regénye nyomán készült:

AZ ÉDES PAPRIKA (Budapesti történet.) Egy huszártiszt regénye 9 felvonásban.

Főszereplők: Warwick Ward, Eva Gray, Paul Richter, Margit Manstad. Történi: Londonban és Budapesten. A cigányzene kíséretét Veres Tóni és zenekara szolgáltatja.

Megelőzi: **A FERJ VADÁSZNI JAR (A házasság komédiái)** Főszereplő: Tom Rchette.

Uránia: Péntektől—Vasárnapig. Szeptember 27-61 29-ig. Két attrakció! Egy előadásban! Millöcker Károly világhírű operettjének filmváltozata:

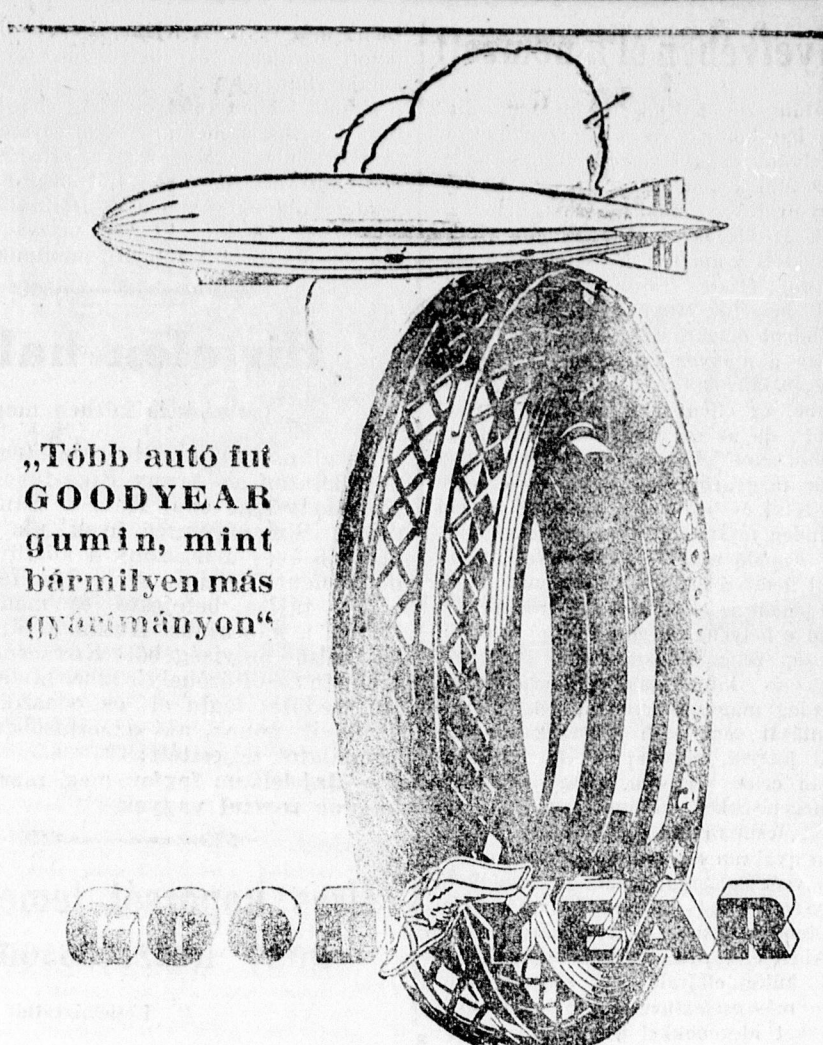
A KOLDUS DIAK 9 felvonásban.

Főszereplők: Harry Liedtke, Eszerházy Ágnes, Verebes Ernő és Hans Junkermann.

TEMPÓ!... TEMPÓ!... (Az ördög szeretője) Érdekesítő kalandok 8 felvonásban.

Főszereplők: Luciano Albertini és Fitz Kampres.

Meteorban szombaton: „Földönfutók”. Nagy orosz dráma 10 felvonásban Mady-Christians és Wilhelm Dieterlével. És a kísértő műsor. Előadások 7 és 9 órakor.

„Több autó fut GOODYEAR gumin, mint bármilyen más gumimányon”

Képviseli Magyar Mezőgazdák Szövetkezete Tiszántúli kirendeltsége Debrecen, Hunyadi u. 13. szám. Telefon 7-97.

szony mai premierjén. Fény, ragyogás a színpadon, tapsos jókedv a nézőtérben csupa sláger énekszám, csupa szenzáció minden táncszám, a primadonnaszerepben Kornély Mária az új primadonna, Tihanyi Jutka hájossága a fánkos szubrett szerepében. Szűcs Laci a fenomenális hangú tenorista a bonvivánszerepben. Sugár Misi briliáns humora és fiatalossága, Erdődy Kálmán az új tánemester frenetikus hatású mondandóitáncái, a remek górlésapat fegyelmezett csoporttáncái és végül a Misogáék. Misogáék: ismét egyetlen táncjelenettel három darabra való tapsokat kapnak. Sugán Misi mint szakállas vén a „Zsuzsanna és a vénék” revüjelenetben. — Kornély Mária mint Zsuzsanna látványosság. Siker, taps, ujjazás, sláger. Jegyekről idejében ajánlatos gondoskodni. Vasárnap délután fél 4 órakor első helyárrakkal

Ferenczy, Tihanyi és Antók—Miszoga fellépésével. — Csak felnőtteknek.

A szezon első ifjusági előadása október 2-án, d. u. 3 órakor, olcsó helyárrakkal

CSÁSZAR ÉS KOMÉDIÁS.

China vashor

vérszegénységénél és étvágytalanságnál kitűnően bevált házi szer.

Félliteres üveg 2.50 P.

Kapható: a készítő

Grósz Nagy Ferenc gyógyszerárában. Színház mellett.

Baja Mihály költő-pap, a „Virágos kert” szerzője virágos kertjében.

Nyelvében él a nemzet!

Hányszor halljuk és olvassuk ezt: De hát hol van az a mi szép magyar nyelvünk, melyben nemzetünk lelkeinek élni kellene!... Hírlapi cikkek, folyóiratok, szónoki beszédek hemzsegek az idegen és magyartalan kifejezésektől. A magyar nép elfelejtett „magyarul” élni és lassan elfelejt „magyarul” beszélni. Hogy a magyar ifjuság mindent magára szed, ami — idegen; hogy a magyar erkölestől olyannyira idegen táncokat és dalokat helyez előterbe, ez ellen nem emelek mostan szót; de az az általános észlehető dőlbenes jelenség, hogy ma holnap már magyarul sem tudunk helyesen beszélni és írni; ez a kortörténet fellázít minden fajtát fölé és nemzetlékek létét ért aggódo magyar lelket! Nem a tulzolt nemzeti érzés adja kezembe a tollat; nem az elfogult hazafi rövidlátása szól e helyen; de ennek a mi gyönyörűség, zengzetes, szavakban, érzelmekben, és kifejezésekben mérhetetlenül gazdag magyar nyelvünknek a megromlását nem lehet csak úgy szó nélkül hagyni, egy jaj nélkül eltűnni! Nem célok az sem, hogy nyelvtani fejtegetésekkel alátámasztott értekezést írjak, csupán csak a hétközlapi életben gyakran előforduló és általam észlelt visszásságokat kívánom szemléltető egyszerűséggel feltárni. Előre is kijelentem azt, hogy a tudományos művekben előforduló idegen szakkifejezések külön elbírálás alá esnek; azonban más esetekben magyar megjelöléseinket idegenekkel kiszorítani, a legnagyobb veszélyt rejti magában.

Legsűrűbben hallhatjuk és mozifilmsokon is olvashatjuk az ilyen felkiáltást: „Te jó Isten!” Valamikor megelégedtek az emberek azzal, ha azt mondták: „Édes jó Istenem!” vagy „Édes Istenem!” Manapság azonban többet engedhet meg a „teremtés koronája!” magának!

Érdekes korszak ez! Az emberek valahová már nem „mennek”, hanem „jönnek”. Sok hirdetésben olvastam már azt, hogy: „hívásra házhöz jövök”. Mit szólnának ezek a csereberélő nyelvrontók ahhoz, hogy amikor „er-ni” kérnek — „inni” adnának nekik!... Akik nem tudják, tanulják meg, hogy valahonnan „jönni”, valahová „menni” lehet!

„A Frédi”, „a Schvarcz”, „a tegnap”, „az András bácsi” (és így tovább) már belopódzkodtak a köztudatba is. Pedig, ha megdondoljuk, „Kuzékhoz” is éppen úgy el lehetne „menni” látogatáiba, mint „a Kunékhoz”!...

Miért hagyják el az ékezeteket is? Hát nem hallják a fülek, hogy nem „bölcső, búcsu, buza, csörgő, csür, gyűlöl, huz, kút, szivattyu, szur, szür”, hanem: „bölcső, búcsú, búza, csörgő, csür, gyűlöl, huz, kút, szivattyú, szür, szür” stb. stb.

Hogy miért szeretik annyira az idegen szavakat használni, igazán nem értem. Magyar költő verse felett láttam már ilyen címet: „Sabaeismus”. Elő kellett venni az idegen szavak szótárát és úgy tudtam meg, hogy az semmi mást nem jelent, mint „Csillagimádás”, mely bizonyára lett volna olyan jó és hangzatos verseim, mint „Sabaeismus”. Sokszor voltam tanuja igen mulatságos eseteknek, amelyek az idegen szavak szeretéből eredtek, de amelyeknek felsorolására most nem térhetek ki.

Ma azzal sem törődnek, hogy „Debreczenben” történt-e valami, vagy „Debreczben”. Úgy és akkor használják a „ban, ben, ba, be” ragot, ahogy éppen kedvük tartja az illetőknek! Pedig nagyon egyszerű az egész: „hová?” kérdésre „ba, be” rag; „hol?” kérdésre „ban, ben”.

Miért kell „azt és „ezt” helyett „azt” és „ezt” használni? Miért az okatlan szószaporítás? Miért mondják „azt, hogy a majd el fogok menni”

(néha még egybe is írják „elfogok”!), holott rövidebb és helyesebb így: „majd elmegyek”.

Utóbbi időben túlságos fért engedünk a rémet szellemnek. Nem egyszer olvastam már: „Meg vagyok érve?” (Ich bin verstanden?) Hát még ha kérdezősködünk valaki után azt felelik a magyar ajkak: „El van utazva!” (Er ist abgereist!) Ennyire jutottunk,

hogy már nem „elutazott” a mi édes jó barátunk, hanem „el van utazva” és nem azt kérdezi: „megértett?” vagy „megértettél?”, hanem így kényeskedik: „meg vagyok érve?”

Ha ilyen lépésben haladunk, oda jutunk minden bizonnyal, hogy a szegény magyar ember nem „meghal”, hanem meghalhatja magát!

Nagy Sándor.

Hirtelen halál a fürdőben

Öltözködés közben meg halt egy uriaszony.

Tragikus haláleset történt tegnap délután az Arany Bika-fürdő öltözőhelyiségében. Kovács Sándorné, Simonffy-utca 1. sz. alatt lakó 66 éves uriaszony a gőzfürdőbe ment fürödni. A fürdést fél 6 óra tájban befejezte és ment öltözni a kabinjába. Amint a fürdő belső helyiségéből Kovácsné kilépett az öltözőhelyiségbe, hirtelen szédülés fogta el és odaszólt az egyik nőnek, aki az öltözőben szolgálatot teljesített:

— Jaj lelkem fogjon meg, mert nagyon rosszul vagyok.

Azonnal odasiettek Kovácsnéhoz, hogy segítségére legyenek, de Kovács Sándorné a következő pillanatban lezuhant a padlóra és eszméletlenül terült el. A fürdő személyzete azonnal orvosért sietett és a Bika-bérfürdőben lakó orvosok közül két orvost is lehívtak az eszméletlenül fekvő uriaszonyhoz, aki azonban, mire az orvosok megérkeztek, kiszenvedett, úgy hogy az orvosok már csak a beállított halált tudták megállapítani. A szerencsétlen uriaszonyt szív-szelhűdés ölte meg.

Ures koporsót temetett el egy mérnök, hogy hozzájusson 45 ezer dollárhoz

Letartóztatták hajóraszállítás előtt

Bécsből jelentik: A bécsi rendőrség megkeresésére a hamburgi kikötői rendőrség letartóztatta Schröckenfux Erik mérnököt, a Rossleitheni Acélművek volt vezérigazgatóját, aki éppen egy Amerikába induló hajóra akart szállni. A letartóztatás előzményei rendkívül érdekesek.

A mérnök, aki évekkal ezelőtt egyike volt az osztrák acélpár reprezentáns egyéniségeinek, mintegy másfél éve állandóan nagy összegekben kártávozott és vesztelt. Az egykor nagytekintélyű ember a züllés útjára került, állását

el kellett hagynia és minthogy minden áron pénzhez akart jutni, furfangos csalást eszelt ki. Az egyik biztosítótársaságnál 45 ezer dolláros életbiztosítást kötött, amely öngyilkosság esete is érvényes volt. Néhány hónappal később a lapok azt a hírt közölték, hogy Schröckenfux mérnök föbelötte magát és meghalt.

A biztosítási összeget a társaság a megállapodás értelmében akadálytalanul kifizette az öngyilkos családjának. Később azonban megállapították, hogy

a megtévedt mérnök csak szín-

Senki többet

Még nem telt el egészen egy éve sem annak, hogy Kasza András ki vette magának a 4-5 holdacska földet s mosolygós, bizakodó, vidám arccal, hatalmas élni akarással beleköltözött feleségével s két kisny gyermekével a szoba-konyhás kis tanyába. Aki nem ismeri a szegény, egyszerű ember életét, nem is hitte volna el, hogy mennyi öröm, mennyi boldogság fért el a kicsiny tanyasi szobában. — Azok a drága, maszatos kis gyerekek, kik egyszer sirtak, egyszer nevettek, a takaros asszony, mind-mind csak acélozták a gazda erejét, gyarapították munkakedvét, mely kifejezésre is jutott abban, hogy nem is volt olyan takarosan beszántva, megművelve a föld sehol a környéken, mint az övé.

S óh mennyi imát, mennyi fohászt beszántott ő abba az áldott, drága porhanyós földbe. — Óh ha egy szép termés után már jövőre megvehetné azt a földet, amit most csak bérel! Óh akkor mutatná ő meg, hogy mit tud, mire képes?

De addig is fel-felhangzott már kora hajnalban a rögök közül az ő férfias hangja, éneke, az egyszerű földműves egyszerű imája. S ő furta, turta a földet. A magvak közé elvetette — talán — a gyermekek zsongó zsvajját, az asszony fűgő, csengő kacagását.

Enek közben egyszer csak arra

riadt fel, hogy a szomszéd módos gazda kiabál hozzá:

— Nem jó az, ha nagyon szives a gazda, szomszéd, meglássa, hogy nem lesz jó a termés.

Kasza András csak dalogatott ezután is, de már kezdett aggodni: — Az ám, mi lesz, ha nem lesz jó a termés? Mi lesz, ha nem terem majd még annyi sem, hogy kifizethesse az árendát?

Olyan szépen kelt ki minden, hogy újra elfelejtkezett az aggodásról. No meg hát áldás is jött a házhöz egy kis csillagszemű magyar képében, eszébe juttatván a gazdának, hogy ezután egygel több éhes száj fogja hazavárni.

A kis 4 holdacska be volt vetve, amit az embernek kellett rajta végezni, mind rendben volt, a további már az Isten végtelen hatalmától függött. S vajjon az Isten fogja-e méltányolni az éhes gyerekszájakat, az anya keblén siránkozó éhes csecsemőt?

Már benne voltak a télben s Kasza András mindennap sötétebb arccal jött haza. A borzalmas fagy pedig nem szűnt meg tavasszal sem.

Már nem mosolygott vissza a gügyögő gyerekekre, nem mesélt a másik kettőnek messze-messze országokról, ahol talán még hidegebb idő van a mostaninál is, hova őt is elsodorta a nagy világegés.

A buza, az „élet” nagyon selejtelen nőtt s óh az ő gyakorlott gazdaszeme előrelátta, hogy nem fogja tudni betömni ebből

leg követte el az öngyilkosságot. Napokra bezárkózott lakásába, majd elhíresztelte, hogy föbelötte magát és egy üres koporsót temetett el.

A csalásra a napokban jöttek rá és nyomban kutatni kezdtek Schröckenfux utár, aki időközben amerikai utlevelet szerzett és Hamburgba utazott, hogy menyasszonyával együtt az Egyesült Államokba szökjön. A kikötőben találtak rá és nyomban letartóztatták és átadták az osztrák hatóságoknak. A mérnök családjának több tagját, akik tudtak a csalásról, szintén letartóztatták.

Uj magyar társas táncot komponált Szepessy Ferenc debreceni tánc tanár

Szepessy Ferenc, a jónévű és elismert debreceni táncmester egy új magyar társas táncot komponált, amely eredeti magyar tánclelésekből van összeállítva, de nem hasonlít sem a körmagyarhoz, sem pedig a palotához teljesen eredeti. A szép új társas táncot annyi pár táncolhatja, amennyi csak a terembe elfér. Az új táncnak Cserkész (levente) Vigadó a neve.

A tánc zenéje magyar népdatokból van összeállítva, ami nagyon előnyös, tekintve, hogy az ismert dallamokat, amelyek taktusra egyeznek az új táncal, a táncolók maguk is dalolhatják, vagy pedig a kottát nem ismerő zenészek is megszákálhatják. Szepessy Ferenc tánciskolájában az első csoport már tanulja is az új táncot és rövidesen nyilvánosan is bemutatásra fog kerülni. Szepessy Ferenc egyébként rendkívül hatalmas ambícióval készül az új szezonra, legfőképpen a szép magyar táncokra fekteti a főszűlyt, de nincsen olyan tánc, amelyet kívánatra ne tanítana. Szepessy Ferenc az új magyar táncával még bizonyára sok sikert fog aratni.

nemcsak az éhes gyerekszájakat, hanem az árendát sem.

Mégis, hátha a kukoricából kihozhatná, amit a buzától megtagadott a föld mostohasága? S már kezdett újra remélni. Szeretettel simogatta menet közben a zöld kukoricaszárát s újra felharsant ajkán a dal csengő vigasza.

S egy napsütéses, vidám, dalos napon, néhány héttel a kukoricatörés előtt egy nagy autó állott meg a tanyácska előtt s egymásután lépdeltek ki belőle két ur s a föld tulajdonosa.

Kasza Andrásnak a kezébe nyomtak egy iratot s már irták is fel a Jámor tenenet, a kis bocit, amit a kis Lajcsi gyerek minden reggel először nézett meg, simogatta kicsiny kezével, azután a két hizót, libákat, buzát s a még le sem tört tengerit.

Igen! Lefoglalták, mert hát már vagy két-három hete is eltelt annak, hogy a bért ki kellett volna fizetni s a tulajdonos most biztosította magát. Törvény, törvény! De vajjon ki biztosítja majd őt és gyermekeit az éhenhalástól, ki fizeti vissza az ő veritékes munkáját?

Az autó már régen elrobogott s ő még mindig csak nézett, csak nézett meredten, eszelősen, botiára támaszkodva s miközben feltűnt újra előtte a sok-sok munka, a kikerésgesült tenyere, az izzadt, forró napok, az ő biza lelke s éneke, vízióin keresztül már halotta: „Senki többet.” — Zichermann László.

En vagyok Kiss Béla a cinkolai asszonyirtó

Ujabb jelentés szerint is Kiss Béla az idegenlégióban meghalt.

Mint egy francia jelentés írja az idegen légió egyik leghíresebb helyén, a colomb-bechari büntetőtáborban magyar tragédia történt. Egy reggel

átlótt fejjel találták Kovács József 30 éves légionárius örmestert.

Kovács József, aki aradi származású, szinte az iskola padjaiból került ki a frontra és a háboru végén hamarosan tiszt lett. A háboru után kikerült Franciaországba, majd az idegen légióba állott be. Éveken át teljesítette a rettenetes szolgálatot Marokkóban és

elérte a legmagasabb rangot,

amely legionista számára hozzáférhető: örmester lett. Az idegen légió első ezredében szolgált legutóbb. Egy reggel találtak rá holtan. — Hogy miért lett öngyilkos a magyar tisztból lett légionárius örmester, azt még szűkebb környezetéhez tartozó bajtársai sem tudják. Beszámolnak a légionisták egyébként

az állítólagos Kiss Béla sorsáról is.

Ez az ember néhány évvel ezelőtt Fenyves Béla néven lépett a légióba, ahol a 8645 T. számot kapta. Ő is felvitte az örmesteri rangig. A Colomb-Becharik nevű erődnél legutóbb

egy kisebb csatározás során két haslövést kapott.

Köd István magyar szanitéc el akarta vinni a sebesültet a kötözőhelyre. Ekkor Fenyves Béla elhaló hangon arra kérte, hogy ne vigye el.

— Ugyis itt az ideje, hogy meghaljak, — mondta.

— En vagyok Kiss Béla, aki Cinkotán megöltém az asszonyokat,

Magyarországon keresnek.

A magyar szanitéc megindult az állítólagos Kiss Bélával a tábor kötözőhelye felé, azonban még mielőtt odaértek volna, a sebesült meghalt. Ott is temették el, az erőd katonatemetőjében.

A jövő évben már összeolvad a Máv. Filharmonikus Egyesület és a Zenekedvelők Köre

Egyesítik az összes zenei testületeket egy hatalmas szervezetté.

A Máv. filharmonikus zenekar, mint ismeretes, igen szép működést fejt ki. Sok értékes előadást tart, emellett azonban nagy anyagi nehézséggel küzd. Ezért Debrecen város közönségéhez fordult anyagi támogatásért és évi 2000 pengő támogatást kért.

A jog- és pénzügyi bizottság legutóbbi ülésén dr Csürös Ferenc közművelődési tanácsnok előadásában tárgyalta ezt a kérelmet és azt javasolták a közgyűlésnek, hogy 1000 pengőt adjon támogatásul.

Márk Endre udvari tanácsos azt kérdezte, hogy miután a Zenekedvelők Köre is igen értékes és szép működést fejt ki, szokott-e kapni segílyt.

— A növendékhangversenyek rendezésére kap 500 pengőt, — válaszolta Csürös tanácsnok.

Dr Nyiri Ernő kormányfőtanácsos az előadó javaslat mellett szólalt fel. A filharmonikus zenekar kulturális teljesítménye eddig is igazán magas nivóju volt, és semmi ok sincs arra, hogy azt a szerény támogatást megtagadjuk.

— Ami Márk Endre bizottsági tag ur által feltett kérdést illeti, arra vonatkozólag már most indítványt teszek, mert a Zenekedvelők Köre is igen szép teljesítményt mutat fel. — Megérdeklődtem, hogy támogatásban részesüljön.

— Ezzel a kérdéssel kapcsolatban legyen szabad itt hivatalos formában is felvetnem régi ideámat. Kár a két magas nivóju intézmény erejét szétforgácsolni. — Bár nincs módom hozzá, hogy az 5 hatáskörükbe tartozó indítványt álljak elő, különösen nem a jog- és pénzügyi bizottság ülésének keretében, de azt hiszem, hogy ha ez a két egyesület összekapcsolódna, Debrecen város hatalmas zenei intézményévé fejlődhetnének.

— Ez ugyan nem tartozik ide, de én már az illetékes tényezőkkel régebben folytattam beszélgetést erről a kérdéstről és azt hiszem, ha a város feje, dr Vásáry István polgármester ur öméltsága a kezébe venné és jóindulattal irányi-

taná ezt az egyesülési mozgalmat, Debrecen városának olyan hatalmas zenei egyesülete lenne, amely elsősorban az eddigi teljesítményeit fokozná, másodsorban az országnak legelső ilyen kulturális intézményévé fejleszthetné magát.

— Kérem tehát a polgármester urat, hogy óriási elfoglaltsága melletti is szenteljen néhány percet ennek az ügynek és fontolja meg a kérdést. Amennyiben alkalom lesz rá, folytasson tárgyalásokat a két intézmény vezetőivel az egyesülésről.

Dr Vásáry István polgármester: Nincs ellene semmi kifogásom, — hogy a Nyiri Ernő bizottsági tag ur indítványát elfogadjuk és 1000 pengőt adjunk a Zenekedvelők Körének is. Ez az egyesület is véggez olyan értékes munkát, mint a filharmonikusoké, — tehát ha az egyik munkáját a törvényhatóság értékeli és anyagi nehézségei között — amelyek kétségtelenül megvannak — segítségére igyekszik jönni, akkor ugyanolyan mértékkel kell mérnie a másik nagy egyesületnek is, amely szintén nem valami fényesen áll anyagilag, ha bár nincs is katasztrófális helyzetben. Működésével azonban a támogatást kiérdemelte.

— Ami Nyiri bizottsági tag ur javaslatát illeti, erre vonatkozólag csak annyit jelzek, hogy régen folynak a tárgyalások nemcsak ennek a két testületnek az egyesítése, hanem az összes egyesületek összesítése érdekében.

— Remélhető, hogy a jövő ősszel meg is lesz ez az egyesülés. Talán meg lehetett volna csinálni már ebben az évben, de nem éreztetné hatását erre a szezonra, mert mindegyik megállapította magának a programot, úgy hogy a folyó szezonra nem lehetett változtatást tenni. — A jövő szezonra azonban valószínűleg sikerül az összes zenei tényezőket egy egyesületbe összehozni.

A jog- és pénzügyi bizottság az előadói javaslatot elfogadta, hasonlóképpen magáévá tette dr Nyiri Ernő indítványát is.

Mily előnyökkel bír a teának reggelire való élvezete, más reggeli itélok helyett?

Díjak:

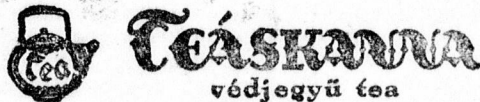
1 DÍJ, készpénzben 1.000.- márká	200 drb. 6 személyes teakészlet
1 DÍJ, készpénzben 500.- "	3.400.- márká
1 DÍJ, készpénzben 400.- "	250 drb. 2 személyes teakészlet
1 DÍJ, készpénzben 300.- "	2.750.- "
2 DÍJ, készpénzben à 200 márká 400.- "	2000 drb. „Komplettá” teakanna,
10 DÍJ, készpénzben à 100 „ 1.000.- "	függő-szűrővel . . . 6.000.- "
40 DÍJ, készpénzben à 50 „ 2.000.- "	3350 drb. porcellán teacscsászé
	tojáshéj-porcellánból 2.250.- "

A díjösszegek felemelésének, vagy a beosztás megváltoztatásának joga fenntartva. A díjak kifizetése napi árfolyamon való átszámítással pengőben fog megtörténni.

Feltételek:

A kérdés megválaszolása a „Teakanna” Létával, mint reggeli itállal, eszközölt legalább is négyhetű személyes tapasztalat alapján kell hogy megtörténjen. Az illetékesre, a közönségre gyakorolt kellemes hatásra, valamint a háztartásban elért pénz megtakarításra vonatkozó megállapítások kívánatosak és a pályázat elbírálásakor kellő figyelembe lesznek részesítve. A válasz találo jelzésnek, vagy vers, stb. formájában is beküldhető, a terjedelemben azonban ne haladjon meg 100 szót. A szövegek levelezőlapra küldendők be, amelynek előlapján a címzés „Teakanna Co.”, Dresden-A. I. Schlieffach 37A. valamint

a beküldő pontos címe és a felirat „Teakanna-Pályázat” tüntetendő fel. Beérkezési határidő legkésőbb 1929. november 15. A pályázaton mindenki résztvehet, de a „Teakanna-Co.” közvetlen és közvetett alkalmazottai ebből ki vannak zárva. A bírálóbizottság útján hozott döntések véglegesek. Esetleges igénylések figyelembe nem vétetnek. A pályadíjak kiosztása a beküldési határidő utolsó napja után legkorvidebb időn belül megtörténik. Az eredményről az összes résztvevők hirdetések útján, vagy közvetlenül fognak értesítést nyerni.

Budapestben nyomoznak a tolvaj szakácsnő után, aki hamis cselédkönyvvel állt be Hajós Zsigmondékhoz

Részletesen beszámolt a „Debrecen” arról a vakmerő lopásról, amelyet Hajós Zsigmond debreceni termékereskedő lakásán követett el egy elvetemült cseléd, aki néhány napi szolgálat után — felhasználva gazdái távollétét — feltörte a szekrényeket és Hajós Zsigmond Dezső nevű banktisztviselő fiának mintegy 2000 pengő értékű ruha- és fehéreműjét, valamint egy duplafedelű aranyóráját elvitte. A tolvaj szakácsnő egy Bakondi Gyuláné Lukács Juliánna névre szóló cselédkönyvvel szegődött be Hajósékhoz, de erről a könyvről kiderült, hogy az hamis, illetve nem a tolvaj szakácsnőé, hanem bűnös uton került hozzá.

A rendőri nyomozás során ugyanis kiderült, hogy Bakondi Gyuláné Lukács Juliánna a borsodmegyei Barcikán lakik, ahová Székely Mihály detektívsoportvezető el is utazott és ott Bakondinét kihallgatta. Bakondiné elmondolta Székely detektívsoportvezetőnek, hogy a nyár folyamán Budapestben volt és ott augusztusban helyet akart változtatni. Mielőtt elszegődött volna, elment a Ráday utcába és a Kath. Urinők cselédelhelyező intézetébe. Az intézet előtt megszólította egy kövér nő és megfogadta. Átvette a

cselédkönyvét is és adott Bakondinénak 1 pengő 50 fillér előleget, aztán odaadta a címét, amely egy kis cédulára volt felírva. A cédulán Szerdahelyi u. 5. sz. állott. Másnap azonban, amikor a megadott címre elment, nem találta meg az asszonyt, aki megfogadta és a könyvét elvitte.

A rendőrség most ezen a nyomon dolgozik tovább és keresi a kövér nőt, aki esetleg rá tudna vezetni a Hajósék tolvaj szakácsnőjére, a nyomára.

HÉTFŐN VÁROSI KÖZGYŰLÉS.

Hirdetmény.

Az 1929 évi XXX. tc. 23. paragrafusának 4-ik pontja alapján közhírré teszem, hogy Debrecen sz. kir. város törvényhatósága f. évi szeptember hó 30-án délelőlt 10 órakor a városháza közgyűlési termében rendes közgyűlést tart, mely közgyűlésnek tárgysorozata a városháza hirdetési tábláján ki van függesztve.

Debrecen, 1929 szeptember 26.

Dr Vargha Elemér sk., polgármester-helyettes.

Iskolatáskák

bőröndök, háztartási cikkek kelék fésük nagy raktára

Kántor Ernő és Társa
Debreczen, (Városháza épület)

Vá. árlásainál elsősorban magyar árut kérjen!

Hogy kellene enyhíteni a buza-válságot

Az Országos Gazdakamara azt javasolja hogy terménnyel is lehessen adót fizetni. — Memorandum a kormányhoz. — Kedvezményes átmeneti hitel, intervenció szindikátus.

Az Országos Mezőgazdasági Kamara befejezte a mezőgazdasági válság ügyében egybehívott országos értekezletet. A tanácskozás eredményeképpen javaslatot készítettek, amelyet Hoyos Miksa gróf, a kamara elnöke szerdán átadott Vass József helyettes miniszter-előnöknek, Mayer János földművelésügyi miniszternek, Wekerle Sándor pénzügyminiszternek és Bud János kereskedelmi miniszternek. A kormányhoz két memorandumot intéz az országos értekezlet. Az első azokat az intézkedéseket tartalmazza, amelyek gyorssegélyek jellegűek. A másik memorandum a jövő gabonakampány előkészítésére vonatkozik, tekintettel arra, hogy az ország ebben az évben teljesen előkészületlenül ment bele a kampányba. Ezt néhány nap múlva fogják átadni a kormány tagjainak. Az első, úgynevezett gyorssegély memorandum szövege a következő:

A mezőgazdaság egyre súlyosodó válsága kötelességévé tette az Országos Mezőgazdasági Kamarának, hogy annak okait tüzetesen derítse fel s így módon törekedjék megjelölni a kibontakozás lehetőségét. Ennek során természetesen a gabonapiac helyzetére kellett figyelmünknek elsősorban fordulnia, mert a terményárak nagymértvű zuhanása adta meg a végső lökést arra, hogy a mezőgazdaság jövedelmezőségének, amenny is gyenge egyensúlya felboruljon. Az Országos Mezőgazdasági Kamara erre való tekintettel folyó hó 11-én és 19-én a budapesti tőzsde, a gabonakereskedelelem és malomipar képviselőinek bevonásával szakértői bizottságot tartott, amelyen minden vonatkozásban tüzetesen foglalkozott a gabona mai kedvezőtlen áralakulását okozó körülményekkel.

Az alábbiakban tesszük meg azokat az előterjesztéseinket, amelyek megvalósítása mulhatatlanul szükségesnek látszik és amelyek alkalmasak arra, hogy a gazdasági válság jelenlegi szorongató helyzetét könnyítsenek.

1. Egészen kétségtelen, hogy a gabonapiac egészségtelen helyzetét elsősorban a pénzintézetek hitelkeretének lefaragása idézte elő, amelyek ennek folytán kénytelenek rövid lejáratú kihelyezéseiket a gazdáktól is visszavonni. A gazdák hitelnek éppen a gabonakampány elején történt megszorítása az új buza kínálatát óriási mértékben fokozta s a gazdának nem marad más választása, minthogy gaboráját a fizetett árakra és a világpiaci helyzetre tekintet nélkül a piacra dobja. Ez a mesterségesen okozott hitelválság az oka annak, hogy a buza kínálat a termelő részéről végeledás-szerű méretet ölt s nem áll módjában a gazdának az értékesítés kedvezőbb alakulását bevárni, vagy legalább is ésszerű beosztással értékesíteni termékét.

A hitelválság eszerint a jelenlegi értékesítési válság forgópontja. Ehhez képest idevágó javaslatunk a következők:

a) a Nemzeti Bankkal való tárgyalások után méltóztassék sürgősen megállapítani, hogy az általános pénzügyi helyzet mily módon tenné lehetővé a hitelmegszorítások azonnali megszüntetését és a gazdák hitelnek megkönnyítését, ezzel kapcsolatban pedig a vidéki pénzintézetek rendkívüli hitelnek visszavonása tárgyában kiadott rendelkezés felfüggesztését.

b) Adjon a kormányzat a gazdák még meglévő gabona- és tengerikészletére az Országos Központi Hitelszövetkezetek és Futura révén nagyobb összegű kedvezményes átmeneti hitelt.

c) Amennyiben az állam pénzügyi viszonyai a fentebbi hitelek rendelkezésre bocsátását egyébként lehetővé nem tennék, kérjük a kormányzatot, tegye megfontolás tárgyává, nem volna-e másirányú és kevésbé sűrűs állami akciók és kiadások a mezőgazdaság komoly helyzetére tekintettel időlegesen felfüggeszthetők?

d) Minthogy értesülésünk szerint a záloglevelek értékesítése a pénzügyi helyzet folytán nehézségekbe ütközik, kérjük a kormányt, tegye megfontolás tárgyává, hogy az ilyen módon lekötött tőkék nem volna-e újabb hosszulejáratú mezőgazdasági hitel céljára mozgósíthatók akként, hogy a vagyonválság földiek jövedelmét elsősorban záloglevelek vásárlására fordíttassék.

e) A mezőgazdaságra elviselhetetlenül magas kamatra tekintettel kérjük a kormányt, foglalkozzék azzal a kérdéssel, vajjon a feszültség enyhüléséig a gazdákra háruló kamatterher bizonyos hányadát az állam nem vállalhatná-e magára.

2. Tekintettel arra, hogy a novemberi adó- és bérnegyed ismét súlyos fizetési kötelezettségeket fog a gazdaságra róni, amikor sor kerülhet arra, hogy forgótőke és hitel hiányában még meglévő gabona- és tengerikészletét pocskolja el s a mindenképpen való kínálat nagy károkat okozhat, sürgősen megvizsgálandó volna, vajjon adminisztratív szempontból megoldható-e az adógabona kérdése. Azt

értjük ezalatt, hogy az állam a gazdáktól az esedékes adók fejében búzát és tengerit vegyen át megfelelő árfolyam mellett és gondoskodjék annak oly módon való értékesítéséről, hogy ezzel a belföldi piacra nyomást ne gyakoroljon.

3. Amennyiben az adógabona kérdése adminisztratív szempontból nem volna megoldható, alakíttassék egy intervenció szindikátus, amely nagyobb gabona- és tengerimennyiségek átvételére és alkalmas pillanatban való kivételére volna hivatva abban az esetben, ha az illetékes tényezők meghallgatása után megállapítható lenne, hogy a kínálat rendkívüli méreteket ölt.

4. Buzára, rozsrá, lisztre, árpára, zabra és tengerire nem volna-e oly behozatali jegyek rendszeresíthetők, amelyek érvényessége elsősorban a mezőgazdasági üzemek szempontjából bírna különös jelentőséggel, mert a termelési költségeket emelő, egyes ipari, továbbá a pénzügyi vámsok körére terjedne ki.

5. Adjon a kormány a kivitel megkönnyítésére alkalmas, rendkívüli vas-

uti és hajózási tarifális kedvezményeket. Amennyiben ezek folytán mutatkozó jövedelencsökkenés a MÁV pénzügyi egyensúlyát veszélyeztetné, gondoskodásnak kellene történnie arról, hogy a hiányt az államkincstár pótolja.

Bármily mélyreható intézkedéseket tartalmazzanak is javaslatunk, tisztelettel arra kérjük a kormányt, hogy ne riadjon vissza a legerélyesebb és leghathatóbb lépésektől. Teljes tudatában vagyunk annak, hogy a magas kormányzat ismeri a mezőgazdaság helyzetének súlyosságát. De az állandó és közvetlen érintkezés révén előtünk őszintebben és leplezetlenül tárnak fel a bajok s hozzánk minden tőpítás nélkül jutnak el a panaszok. Meg tudjuk ezért állapítani, hogy hazánk mezőgazdasága és ezzel állami és gazdasági életünk nyugodt egyensúlya sorsdöntő órákat él.

Nincs kétségünk aziránt, hogy érzi és tudja ezt a magas kormányzat is és ezért teljes bizalommal várjuk intézkedéseit, amelyek jobb és biztosabb jövő felé vezetnek.

Molnár Zoltán büntetését 2 évi börtönre szállította le a tábla

Nyolc hónapot kitöltöttnek vett a bíróság.

Tegnap tárgyalta a debreceni ítélőtábla Várady Sándor büntető tanácsa Molnár Zoltán debreceni ügynök esalási sikkasztási és okirathamisítási bűnperét. Mint annak idején a Debreczen megírta, a törvényszék ez év január 9-én tárgyalta ezt az ügyet és a súlyos vádakkal terhelt ügynököt három évi börtönbüntetéssel sújtotta. A törvényszék ítélete után Molnár felebbezést adott be s így került az ügy a debreceni ítélőtáblára másodfokon.

A táblai tárgyalást 10 órakor nyitotta meg dr. Várady Sándor tanácselnök, akinek utasítására Molnár Zoltán elővezették. A tárgyalás megnyitása után a referens bíró ismertette a Molnár Zoltán bűnügyét.

Még a múlt év júniusában tett két nagy budapesti cég feljelentést Molnár Zoltán ellen, még pedig Normann bór- és cipőkereskedő, valamint Landi Henrik kerékpár kereskedő. A Normann bór- és cipőkereskedő azért jelentette fel Molnár Zoltánt, mert a cég mintakollekcióját eladta az ügynök, de az árával nem számolt be. Landi Henrik kerékpárkereskedő pedig hat kerékpár elikkasztása miatt adott be feljelentést. Landinak helyi képviselője volt Molnár Zoltán és mint ilyen öt darab biciklit rendelt azzal, hogy a kérdéses bicikliket eladja, majd később ugyanígy rendelt egy hatodik biciklit is, amit pedig a saját használatára fogott be. A biciklikért járó részleteket Molnár nem fizette be a cégnek többszöri felszólításra sem, mikor a cég megtette ellene a feljelentést.

Özv. Csengeri Ignacné is feljelentést tett Molnár Zoltán ellen, mivel a cég kárára ugyancsak nagyobb összegű sikkasztást követett el, mint a cégnek az ügynöke, ahol a cégtulajdonos tudtan kívül inkassálást is végzett és az így beszedett összeggel nem számolt be.

A vádbeszéd és perbeszéd elhangzása után a királyi tábla két évi börtönre szállította le Molnár Zoltán büntetését, aki felebbezett, míg az ügyész megnyugodott. A tábla 8 hónapot kitöltöttnek vett a két évből s egy rendbeli sikkasztás és egy rendbeli hűtlen kezelés vádjára alól felmentette Molnár Zoltánt, míg a többi vádpontban a törvényszék megállapítását helybenhagyta.

Az ítélet kihirdetésekor a Molnár Zoltán jelenlevő anyja és felesége elajult.

Csillárok, modern asztali lámpák nagy választékban, legolcsóbb árban.

A NAP HIREI

Elveszett
Jeanne d'Arc sapkája

Több mint négy évszázadon át őrizték Chalons-sur-Marneban Jeanne d'Arc sapkáját a kegyeletes franciák, akiket a mártírnő megmentett Anglia jármótól.

Egy Malibran nevű polgári család birtokában volt Szent Johanna sapkája az egész négy és fél századnyi idő alatt, kegyeletesen őrizték nemzedékről nemzedékre, vallásos relikviaként és időnként kijavították, hogy az enyészettől megóvják.

Az ereklyét egy champenoisei eredetű nyugalmazott kapitánynál látták utoljára, aki számos kincse között vitrin alatt őrizte a megfakult kékselyem fejrevalót. Akik látták, beszélik, hogy az valóban a tizenegyedik stílusára vallott.

A kapitány családja kevéssé ismert familia. Ősei állítólag Jeanne d'Arc korában, a „szent században”, elraktározók voltak Reimsben: akkor került hozzájuk a sapka kijavításra Pucelle-től, ahogy a franciák az orléáni születel becézik. Pucelle elutazott Reimsből és ott felejtette a történelmi ruhakellékeket, csak a díszsége érdekelte, amely mind magasabba röpítette a franciák, végül a világ szemében. Orléans jegyzője azt állítja, hogy a szűz szándékosan hagyta a sapkát Reimsben, mint becses emléket. A század múltán úgy emlegették Jeanne d'Arcot, mint a Miurunk eljövetelére óta bekövetkezett legnagyobb csodát és a sapkát elkezdtek bálványozni generációról generációra.

A Chalons-sur-Marne-i tábornokot nagyon érdekelte a sapka és Reimsbe utazott, hogy valódiságára hiteles adatot találjon. Ranja és a jó borralalók lehetővé tették, hogy a Fegyvertár autentikus testamentumait átnézhesse.

De a sapka boldog tulajdonosa közben meghalt, gyermekek és vérrokonok nélkül és az ereklye eltűnt.

Nem tudják, milyen gyászos vásár fosztotta meg tőle a franciákat. Ki vette meg? Hová tette? Amerikai régiséggyűjtőket gyanúsítanak a sapka megszerzésével, akik mostanában csendes ereklye s műkínészkifosztást indítottak a gazdag gallok ellen.

Egész Franciaország figyelme arra irányul, hogy megtalálják-e a híres sapkát?

Többet ér, mint Harun al Rasid fővegye...

— Dr. Roncsik Jenő tűzoltóparancsnok a szegedi tűzoltók ötven éves jubileumán. A szegedi hívatásos tűzoltók testülete vasárnap fogja meg ünnepeini fennállásának ötvenéves jubileumát. Az ünnepségekre, — melyen részt vesz József főherceg tábornagy és Szeitovszky Béla belügyminiszter is, — meghívást kapott Debrecen város is. A polgármester Debrecen város képviselőjével dr. vitéz Roncsik Jenő tűzoltóparancsnokát bízta meg, aki Szegedre utazott, hogy a jubileumi ünnepségeken résztvegyen.

— Az Egységspárt 31. választóköre, folyó hó 27-én, este hét órakor, Homokkert, Harsányi Gusztáv u. 9. szám alatt, fontos értekezletet tart, miért is felkérem az összes választópolgárokat, hogy azon, — tekintve, az ügy fontosságát — minél nagyobb számmal megjelenjen szíveskedjenek. Hazafias üdvözléssel a 31-ik körzet Elnöksége.

x Egyetemi tankönyvek, orvosi, jogi és gazdasági akadémián szükséges tankönyvek állandóan kaphatók. Antalffy József könyvkereskedésében, Szent Anna és Varga u. sarok,

Felakasztotta magát, de levágták
és agyvérzésben halt meg

Semmiféle büncselekmény nincs a berekböszörményi gazda halálesete mögött.

Tegnap délelőtt jelentette a berek böszörményi csendőrség a debreceni ügyészségnek, hogy egy ottani gazdálkodó, Bere Imre szerdán, a késő esti órákban agyvérzésben meghalt. A rejtélyes eset előzménye az, hogy kedden önmagával akart végezni a 40 éves gazda ember, de tettét idejében észrevették és levágták, míg most aztán két nap múlva vártalanul meghalt agyvérzésben.

A csendőségek gyanús volt a hirtelen halál, mert gyilkosságot sejtettek a rejtélyes ügy mögött, sőt az a feltevés is volt, hogy nem is önakasztással akart az élettől

megválni Bere Imre. A szőlőföldön lelt rá a felakasztott Berére egy másik gazdaember, aki aztán le is vágta.

A berekböszörményi csendőrség nagy erővel folytatta le a nyomozást, azonban kiderült, hogy semmi büncselekmény nem forog fenn, — mert a Bere Imre halálát agyvérzés okozta. Valószínű feltevés, hogy a hirtelen beállott agyvérzés szoros összefüggésben volt az előző napi önakasztás izgalmával. A vizsgálat befejezése után az ügyészség megadta a temetési engedélyt.

Sorozatós szélhámoságai miatt letartóztatott
a rendőrség egy fiatal varróleányt

Becsapta az ékszerészeket és női ruhákat csal ki.

Egy fiatal varróleányt vett tegnap őrizetbe a debreceni rendőrség, aki korán lépett a bűn útjára és sorozatos szélhámoságai a rendőrségi fogdába vezették, a honnan pedig rendszerint nem feléle, hanem lefelé vezet tovább az út. — Horváth Róza 19 éves varróleány ellen Szőke József fakezkeskedő tett először feljelentést, mert vásárolt tőle 10 mázsa tűzifát, amelyet azon nyomban eladott, állítólag azért, hogy a házberét kifizethesse. — A rendőrség akkor őrizetbe vette Horváth Rózát, de az ügy rendezése végett szabadon engedték.

A nagysitlői fiatal lány azonban szerda este ismét visszakerült a rendőrségi fogdába, mert újabb feljelentések érkeztek be ellene a

rendőrségre. Horváth Róza ugyanis Sándor Armin ékszerésznél, — továbbá Lengyel László ékszerésznél egy-egy arany karórát vásárolt és az órákat a zálogba tette, természetesen anélkül, hogy az órák vételárát kifizette volna. — Ugyancsak becsapta Szabó Erzsébet Árpád-téri női szabót is, akitől egy női kabátot és egy esernyőt vitt el és nem vitte vissza, hanem maga használta.

A rendőrség Horváth Rózát őrizetbe vette és a detektívek most azon fáradoznak, hogy a bűnlajstromát összeállítsák. Épen azért a rendőrség felkéri azokat, akiket Horváth Róza esetleg megkárosított, hogy jelentkezzenek a rendőrségen a földszin 23. sz. szobában.

— Izraelita istentisztelet a Deák Ferenc ucai templomban, Nicóvím Vájélech szombatján: Pénteken este öt óra huszonöt percekor, szombaton reggel hét órakor, délelőtt féltizenegy órakor, délután félöt és este hat óra tíz percekor. — A Kápolnás ucai templomban szombaton reggel egynegyed nyolc órakor. — Hajnali imádság: Szelichosz-vasárnap és pénteken négy óra tizenöt percekor, a többi napokon háromnegyedhat órakor. Hétköznapokon este öt óra ötven percekor. — Az Elnökség.

x Dr. Gabányi László külföldi tanulmányútról visszaérkezett és újból rendel, Darabos uca 33. szám. Telefon 11—06.

— Ki tervezte a Becker volt porosz kultuszminiszter számára adandó díszdoktori diplomát? Tegnap számunkban lehoztuk a volt porosz kultuszminiszter díszdoktori oklevelének a fényképét, amely alá tévedésből került hogy Haranghy Jenő rajzolta, mert azt a díszdoktori oklevelet Kiss Sándor derécskel polgári iskolai tanár tervezte és rajzolta.

x Elvezetes látvány Liener Béla fényképész legújabb fényképkiallítása

x Párisról, Velencéről, a mondainélet ezer érdekességéről közöl nagy-szerű, színes riportokat a Magyar Magazin szeptember 1-i száma, amely új korszakot jelöl ennek a közkedvelt, illusztrált lapnak történetében. Pásztor Árpád eredeti felvételekkel illusztrált japáni cikke, Erdődy Mihály kacagató novellája, szórakoztató képsorozat, a legkiválóbb magyar festőművészek és modelljeik életéről, humoros feljegyzések a cigarettázó nőkről és a pizzamadvatról, továbbá rengeteg rajz fénykép teszi változatossá és feledhetlenné az új számot. Külön érdekesség a lap Aktuális Magazin című melléklete, amely 16 oldalnyi terjedelemben tájékoztatja a közönséget Budapest és a nagyvilág legfrissebb színházi, társadalmi és mozi és sporteseményeiről. Ára: 1 P. Mindenütt kapható. — Mutatványszámot díjtalanul küld a kiadóhivatal: Budapest, V., Sziget u. 26. szám.

Hotel PANNONIA-Pensio
Lido (Venezia).

Magyar ház. — Családi jellegű pensio a Lido centrumában a főútvonal mellett a strand közelében, trópusi flórájú kertközepén. Az épület és berendezése a modern otthonnal szemben támasztható igényeknek minden tekintetben megfelel.

Szobái tágasak, világosak és abszolút tiszták. — Több tagu családoknak egyaránt nyíló szobákból álló lakosztályok.

Valamennyi szobában vízvezeték, hideg, meleg folyóvízzel. — Minden emeleten fürdőszoba. — Kifűtő magyar-francia konyha. — Prospektus kérésre. — Partás az állomáson.

Egy csokor vers

NE HIGYJE...

Ne higgye,
hogy tán' magáért ég a lelkem,
mert nevelő szemébe egyszer bele-
néztem...
s hogy fehér lelke után, azóta úgy
vágyom,
Ne higgye el nekem, ezt a balga
álmod...!

Ne higgye
ha mondják, hogy még vágyom látni...
Hogy rabja lett a lelkem, hogy magát
keresi.
Ne higgye, hogy lelkem virágos kis
kertje —
magával van tele, ne higgye...
ne higgye!
Erdőss Aranka.

NE SZERESSÉL

Ne szeressél soha, senkit
A lelkedből, igazán,
Mert ha tőle megkell válni,
Szíved vérzik bánatán.

Legyél rideg, legyél hideg.
Mint a téli, kemény faág.
Meglásd milyen jó így élni.
Nem lesz barát, ki elhagy.

Ne lásd mások hulló könnyét,
Ha az öröm után futsz.
Hidd el, így a legszebb élni:
Igy kell élni. — hogyha tudsz!
Ács Iván.

CSAK KACAGOK...

Mikor emészt a fájdalom
Szeretnék rohanni vadul,
az örvénylő felhők szárnyán
kavarogni fent és alul.

Szeretnék vad haragomban
mint tüzes villám sújtani,
félelmet szórni dörögve
s mindent lángra gyújtani.

Húlljon porba minden remény
mi gögösen épült s büszkén!
csak kacagok s az ember csak
jajgat majd reménye üszkén.

Miért csengne harsány öröm
ha engem tép a fájdalom:
mikor egyre csak panaszt sír
kegyetlen! rólad a dalom.

Dinier József.

MIÉRT?

Miért hagytál itt búsul nélkül,
Es mentél el tőlem messze délre?
Miért van hogy mindent elfeledtél
Es fátyolt horítottál sok-sok szép
emlékre.

Miért adtad másnak a mosolyod,
Es egykor értem dobogó szíved?
Miért van nyár, rózsás kikelet,
Miért, Oh miért! Ha már nem
szeretsz!
Gönczy Flóra.

VELENCÉHEZ!

Ó Velence, Te esodás ifjú város,
Te kincseket rejtő óriás,
Száll-e még a nóta a lagunákon,
Él-e még a csók, szerelem, mámor,
Szól-e még a mandolin, gitár?

Ó Velence, Te esodás ifjú város,
Te esáhosan szép, varázsos,
Karjaidba vágyom temetkezni,
Borot, bánatot, mindent feledni,
S kacagva csak élni... élni!

Várady E.

x Egyetemi tankönyvek új és használt állapotban kaphatók Böhm Ferenc könyvkereskedésében, Ferenc József út 7. szám, Bika szálló mellett,

Gyászrovat

Néhai Tóth Sándor férfi szabómester, élete 49-ik évében elhunyt. Temetése 1929 szeptember 27-én, délután 3 órakor lesz a Kertész uca 6-ik számú háztól a református egyház szertartása szerint tartandó ima után a Hatvan ucai temetőbe. A temetést Csúrka „Kegyelet” tem. vállalata rendezi.

Borsi Károly életének 57-ik évében elhunyt. Temetése f. hó 28-án, délután 3 órakor lesz a Kossuth u. temető-háztól a ref. egyház szertartása szerint tartandó ima után a Kossuth u. temetőbe. A temetést Fehértói tem. vállalata rendezi.

Borbély Irénke életének 3-ik évében elhunyt. Temetése f. hó 27-én, délelőtt 11 órakor lesz a Kossuth u. temető-háztól, a ref. egyház szertartása szerint a Kossuth u. temetőbe. A temetést Fehértói tem. vállalata rendezi.

Ifj. Hasper György életének 4-ik évében elhunyt. Temetése f. hó 27-én, délután 3 órakor lesz a Szent Anna kápolnájából a róm. kath. egyház szertartása szerint tartandó beszéltetés után a Szent Anna temetőbe. A temetést Fehértói tem. vállalata rendezi.

Mihály Erzsébet életének 3-ik évében elhunyt. Temetése f. hó 28-án, délután 3 órakor lesz a Szent Anna temető kápolnájából, a róm. kath. egyház szertartása szerint tartandó beszéltetés után a Szt. Anna temetőbe. A temetést Fehértói tem. vállalata rendezi.

x Művészi fényképekben gyönyörködhet, ha séta közben pár perccel föl Liener fényképészünk, Csapó u. 1. szám alatti kirkatánál.

— Eljegyzések. Az állami anyakönyvi hivatalban a tegnapi napon a következő eljegyzéseket jelentették be Takács Mihály—Futika Anna. Szabó János—Gramantik Erzsébet, Grispner Sándor—Tisza Ilona. Szikora István—Jóga Zsuzsanna. Kommer Gyula—Szabó Júlia. Scherblecher József—Siteri Piroksa.

— Születések. — Az állami anyakönyvi hivatalban a tegnapi napon a következő születéseket jelentették be: Tassi János napszámos, leány Mária. Sziráki István kocsis, leány Margit.

— Halálozások. Az állami anyakönyvi hivatalban a tegnapi napon a következő halálozásokat jelentették be: Kovács Sándor ref. 3 éves, Kassai t. 54. szám. — Borsi Károly ref. 57 éves, Eötvös uca 51. szám. — Mihály Erzsébet rk. 3 éves.

— **Ebzárlat a III-ik állategészségügyi körzetben.** Debrecen sz. kir. város elsőfoku közigazgatási hatósága közli hírével, hogy a III-ik állategészségügyi körzetben, vagyis a város belterületétől keletre, a fűzesabonyi és hajdúszoboszlói vasútvonalak, valamint a hajdúszoboszlói, hajdúszörmenyi út által határolt Ondód pusztá részén a mai napo kutyán veszettség állati fertőző betegség szörványos jellegű fellépése állapított meg Ennek a betegségnek az elfojtása, illetve továbbterjedésének megakadályozása céljából a III-ik állategészségügyi körzetben az 1888. VII. t. c. 65—72. paragrafusai, illetve ennek a törvénynek Vrh. Ut. 182—192. paragrafusai és a 33.100—1929. F. M. sz. rendelet értelmében, háromhónapig tartó ebzárlat rendeltek el. A III-ik állategészségügyi körzet területén háromhónapig minden kutya állandóan kötevet tartandó, az uccán, vagy úton pedig szájkosárral ellátva, csak pórázon vezethető. A szabadon járó kutyákat a gypmester összefogdossa és kiírja, a tulajdonosaikat pedig a kihágás eljárás során a hatóság megbünteti. Debrecen sz. kir. város elsőfoku közigazgatási hatósága dr. Vass Károly tanácsnok.

Angol szövetekben vezet **FELDHEIM IMRE** Kossuth utca 6. szám**Beleesett egy kistű a torró szilvalekvárba és meghalt**

Megindult a vizsgálat annak kiderítésére, hogy kit terhel a felelősség.

Szerdán délután a biharmegyei Zsáka községben szokatlan szerencsétlenség történt, mikor is egy másfél éves kisfiú, Gyuricza Lajos kisfia a szilvaafőző üstbe esett és olyan égési sebeket szenvedett, hogy sérülésébe belehalt.

Tegnap jelentette a zsákaai esendőség az esetet a debreceni ügyészségnek, ahol elrendelték a vizsgálatot és a boncolást. A esendőség megindított vizsgálata nyomán ugyanis az elhalt kisgyermek

édésanyja a felelős. A vizsgálat alapján dr. Csáky János vizsgálóbírósegéd elrendelte a boncolás fogantatását. Tegnap délelőtt már ki is szállt dr. Horváth Arthur törvényszéki orvos szakértő és dr. Csáky János Zsákára, ahol a vizsgálatot lefolytatják és a boncolást is megejtik. Ez a kiszállás fogja felderíteni, hogy kit és mennyiben terhel a szerencsétlen kis gyermek haláláért a felelősség.

Elfogott a debreceni rendőrség egy veszedelmes vásári zsebtolvajnőt

Tettenérték a Rákóczi-utcai piacon.

Jó fogást csinált tegnap a debreceni rendőrség, mert elfogott egy veszedelmes vásári zsebtolvajnőt, aki már régebben garázdálkodott Debrecenben és egyre-másra érkeztek a feljelentések a rendőrségre ismeretlen zsebtolvaj ellen, aki főleg a Rákóczi-utcai piacon fosztogatta a tolongásban a vásárló háziasszonyokat. A zsebtolvajnőt aztán tegnap utólrta a végzete, rendőrkézre került.

Szenyesi Imre debreceni vendéglős felesége a Rákóczi-utcai piacra ment vásárolni és épen egy kofánál alkudozott, amikor azt érezte, hogy egy kéz nyul a zsebébe. Azonnal a zsebéhez kapott és a benne lévő kezét megfogta. A kéz tulajdonosa egy jól öltözött nő volt, aki kétségbeesetten akart Szennyesi Imréné kezéből szabadulni, de Szennyesi Imréné erősen fogta a zsebében talált kezét és rendőrt kiáltott. Hamarosan ott termelt a rendőr is, aki a tetten

ért zsebtolvajnőt előállította a rendőrségre, ahol kihallgatták. — Kihallgatása alkalmával a nő Karlai Zsófiának mondta magát. A rendőrségen alapos vallatás alá vették és hamarosan kiderült, hogy a rendőrség nagyon jó fogást csinált és pont a vasárnapi vásár előtt egy veszedelmes zsebtolvajnőt tett ártalmatlanná, mert Karlai Zsófia, amikor elébe tarták teljes előéletét, nem is szépitette tovább a dolgot, hanem bevalotta, hogy Dadeg Zsófia, Karlai Ilona, Pavlovits Lászlóné és Kratochwill Karola név alatt szokott szerepelni.

A soknevű zsebtolvajnö ellen négy zsebtolvajlás miatt volt feljelentés a rendőrségen és Karlai Ilona mind a négy zsebtolvajlást be is ismerte. A kézrekerült zsebtolvajnőt a rendőrség őrizetbe vette és a nyomozás teljes lefolytatása után átkisérlik az ügyészségre.

— **A végrehajtó kalandja.** Békéscsabáról jelentik: Különös kalandban volt része egyik idevaló ügyvédnek, a végrehajtónak és egy ügyvédjelöltnek. A békéscsabai ügyvéd két társával az egyik faluba utazott árverezni. — A vasútállomáson csak egyetlen autót találtak, amivel megközelíthették volna a községet, mely a vasútállomástól tíz kilométer távolságra fekszik. — Annak rendje és módja szerint megkérték az autó tulajdonosát, vinné be őket a községbe, mert a bokáig érő sárban nem tudnak célhoz jutni. Az autó tulajdonosa nagyon előzékenyen betessékelté őket a párnázott ülésű autóba és megindultak a falu felé. Utaközben az ügyvéd és az autó tulajdonosa beszédbe elegyedett. Az autós úr megérdeklődte az ügyvédtől, kihez mennek a faluba. Az ügyvéd gyanútlanul elmesélte, hogy ehhez és ehhez

az úrhoz mennek árverezni. Meg is mondotta annak a földbirtokosnak a nevét, akihez készültek. A békéscsabai vendégek legnagyobb meglepetésére az autó vezetője leállította a gépkocsit és haragosan fordult a vendégek felé: — Azonnal szálljanak ki az urak az autóból! A vendégek kérléni kezdtek hadd maradjanak az autóban, mert nem tudnak eljutni a faluba. Az autó tulajdonosa azonban hajthatatlan maradt, majd a végén a következő szavakkal indokolta meg érthetetlen magatartását: „Csak nem gondolnak olyan bolondnak, hogy a végrehajtót a saját házába viszem” Ezzel már ki is segítette autójából a vendégeket, akiket otthagytak a sáros országút közepén, ő pedig hazaszárguldott, hogy illő fogadtatásban részesítse a kelemellen vendégeket.

Csak egy mosolyt

AZ IS VICC?

Mégiscsak okos emberek lehetnek azok a tudósok, — mondja Peli, — még azt is kitudják számítani, hogy mikor lesz hold-, meg napfogyatkozás — Anyye, — válaszolja Miska, — tán még az is vicc? Hászzen láthatják a kalendáriumbul!

ÖNGYILKOSSÁG.

— Meg akarsz ölni magad? De miért te szerencsétlen?

— Mert nincs senkim és unom az életet.

— És így akarsz szórakozni?

x Liener fényképész őszi fényképkiállítás, állandó érdeklődés központja.

— A Székgyári Futball Club mulatsága. Szombaton délután nyolc órai kezdettel nagyszabású szüreti mulatságot rendez a Székgyári Futball Club csapata, a Royal-szálló dísztermében. A szüreti mulatságon nagyon sok érdekes attrakció szórakoztatja a közönséget, ott lesz Bugyi Sándor, a híres debreceni taligás és vele együtt a szüreti mulatságok ismert alakjai.

x Értésítés. Értésítjük, hogy cégünk a Takarékoskasság kötelékébe belépett és a legelőszőbb kézpénzárak mellett Takarékoskassági könyveskére, hathavi hitelt nyújt. Plattner és Goldhammer férfi és fiúruha árúháza, Piac uca 1. (Hatvan uca sarok).

x Zongorák, pianinók, használtak újak és mindenféle hangszerekrük legelőnyösebben beszerezhetők — Szendrő Sándor, Batthyány uca 22 szám.

x Szilágyi nem hirdet, hanem olcsón árusítja legszebb kézimunka dolgait. Széchenyi uca 1. szám.

x Sok éves kísérletezés és fáradhatatlan tudományos kutatásokra volt szükség, hogy egy gyártmányt teremtsenek, mely ma már az egész világon el van terjedve s kb 33 év óta minden ország népei körében osztatlan kedveltségnek örvend. Az Aspirin-tabletták jóságát számtalan orvosi szakvélemény és a közönség széles körének önkéntes dicsérete elismerte. Mint hogy tudvaleg csak jó és általánosan kedvelt gyártmányokat utánoznak természetesen, hogy gyakran megkísérlik éppen az Aspirin-tabletták utánzását. Ezek az úgynevezett „pótszerk” azonban hatástalanok, sokszor még hozzá károsak is, amíg az eredeti tabletták a szívnek nem ártanak.

x Ha szép, művészi és olcsó fényképet akar, keresse fel Liener műtermét. Csapó uca 1. szám alatt.

x Nagy tévedés! A vasárnapi lapokban megjelent sajtó kommuniké folytán, az a nagy tévedés állott elő, hogy a nb. közönség, mely a kommuniké olvasta, abban a hiszemben van, hogy a Nemzeti Képszalon azonos, az ugyanabban a házban székelő Szilágyi fényképészeti kiállítással. Fentí tévedés elkerülése végett felhívom a nb. közönség figyelmét arra, hogy a Nemzeti Képszalonban állandóan hazai mesterek olajfestményei vannak kiállítva. Megtekintése díjtalan, vásárlási kénszer nélkül. Bejárat földszint lépcsőházból. Vétel esetén van készpénz és részlet megállapodás, így mindenkinek érdeke, nemesak most, hanem állandóan figyelemmel kíséni, újabb és újabb kiállítandó szép műveinket. Tisztelettel: Nemzeti Képszalon.

Rendkívül olcsón csillárt csakis a

Földvári

csillágyárban vásárolhat

SZÉCHENYI UCA 55. SZAM

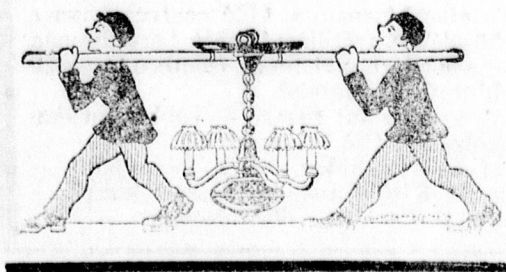
Nézzé az áráimat!

Egyláb u. sziv bronzcsillár lakásban felszerelve 16.-P.

Ugyanaz négylábú . . . 24.-P.

Ugyanaz öt lábú . . . 42.-P.

NAGY VALASZTÉK!

Milyen idő volt és milyen idő várható

A Földrajzi Intézet jelenté szeptember 26-án:

A mai nap folyamán a közepéurópai anticiklon tovább erősödött, amit a légnyomás fokozatos emelkedése és a szélsőbesség csökkenése, valamint északkeletiből északiassá való fordulása is jelez.

A hőmérséklet a mai nap folyamán tovább folytatta emelkedését: mai maximuma 17.6 °C volt, 0.7-del magasabb, mint az előző napon.

Egyelőre még tovább is derült, száraz idő várható, nappali felmelegedéssel.

x **Liener fényképész felkeri a n. é. házúrságot, a Csapó uca 1. sz. alatti kiállításnak a megtekintésére.**

— **Kötél helyett tizenkétévi súlyos büntetést.** A szombathelyi honvédtörvényszék most tárgyalta Bujtás József esendő ügyét, aki tavaly a vádirat szerint meggyilkolta Eredics József esendő tisztihelyettesét. A törvényszék annak idején kötélt általi halálra ítélte Bujtást, de a honvédtörvényszék újabb tárgyalásra utasította a törvény székét. A honvédtörvényszék most, kétnapos tárgyalás után felmentette Bujtás Józsefet a gyilkosság vádjáról és csak az őrszolgálati kötelességsértés vétségé, erőszakosság büntetése és függelékértés büntetése miatt mondotta ki büntetésnek s 12 évi súlyos börtönrre ítélte. Az ügyész és a védő baladékat kért a fellebbezés benyújtására.

x **Vidéki útra a Fortuna bérautó vállalatnál rendelhet autót.** Csapó u. 10. szám. Telefon 320.

— **Munkakönyv nélkül nem szabad segédet alkalmazni.** Az ipartörvény rendelkezése értelmében a munkaadó segédet csak úgy alkalmazhat, ha annak a munkakönyvét egyidejűen átveszi. Az iparos nem fogadhat tehát munkába iparossegédet anélkül, hogy annak a munkakönyvét is át ne venné mert amennyiben ezt elmulasztaná, az ipartörvénybe ütköző cselekményt követ el. Az idevonatkozó rendelkezések értelmében ugyanis, ha a munkaadó a munkakönyv egyidejű átvetelének elmulasztásával alkalmaz iparossegédet, háromrendbeli kihágást követ el.

— **Kardoss Géza szolnoki moziában tíz filléres helyérek is vannak.** Ismeretes, hogy Kardoss Géza, a debreceni Csokonai Színház igazgatója megkapta a szolnoki Városi mozi bérletét is. Most az egyik szolnoki lapban olvassuk, hogy a moziiban a helyérek 10 fillérral kezdődnek. Ugy látszik, hogy Kardoss direktor Szolnokon népszerűsíteni akarja a mozi...

— **Pályadíj a tizenneveszázalékos kamatot számító zug-pénzintézetek leleplezésére.** Budapestről jelentik: A gazdák részéről sok panasz hangzott el a vidéki pénzintézetek magas kamatai ellen. Most Visnya Ernő felsőházi tag, a TÉBE egyik vezető férfia, nyílt levelet intézett Hoyos Miksa grófhoz, az Országos Mezőgazdasági Kamara elnökéhez s bejelenti, hogy 2500 pengő pályadíjat tűzött ki a 18as kamatot számító zug-pénzintézetek leleplezésére.

— **Súlyos baleset a bécsi Staatsoper baletpróbáján.** Bécsből jelentik: A Staatsoper balettkarának egyik ismert szólótáncosnőjét, Marie Grafot a színház tegnap délelőtti próbáján súlyos baleset érte. A nagy baletteremben próbálták a Mesterdalmokok ünnepi jelenetét Sascha Leontjiv vezetésével, amikor Marie Graf egy ugrás után hangos kiállással összeesett. Az ott tartózkodó színházi orvos megállapította, hogy a táncosnő a lábát törte.

Kifogtak a rablókon

Egy rablótámadás érdekes története.

Mezőberényből jelentik: A békési országon vakmerő rablótámadás történt tegnap. Szép, holdvilágos este volt és az uton üres baromfiketrecokkal megrakott kocsit haladt. A bakon Kovács Gábor kocsis, a ketrecek tetején Kiss Lajos csökmői kisbirtokos ült. Csökmő felé igyekeztek, mind a ketten fáradtak voltak és elszundikáltak. Egyszerre csak arra ébredtek fel, hogy valaki rájuk kiállt:

— **Pénzt vagy életet!**

Ugyanakkor a zsebkendővel betakart fejű rablók álltak körül a kocsi és a ketrecek tetején bundájába burkolódzó Kiss Lajost kezdték rángatni lefelé. Kiss Lajos hirtelen mozdulattal ezerötszáz pengőt tartalmazó pénztárcáját bedobta egy baromfiketrecbe, amit a rablók nem vettek észre. Ezután mindkettőjüket faggatni kezdték a handi-

ták, hogy hol van a pénzüik. Kiss Lajos ekkor is feltalálta magát és a követtezőket mondta:

— **A gazda vonaton utazik Csökmőre és a pénzt is magával vitte!**

A zsebkendővel betakart arcu hét bandita ekkor motozni kezdte a megijedt kocsi és gazdát és miután nem találtak náluk semmit, minden bántódás nélkül utnak engedték őket. Alig várta Kovács Gábor, hogy visszaülhessen a bakra, közéjük vágott a lovasokkáknak és vágta: hajtott Berénybe, ahol jelentést tett esendőrségnek. Azonnal járőr ment ki a jelzett helyre azonban a rablóknak csak hült helyét találta. A gazdálkodót persze semmi kár sem érte, mert a baromfiketrec alján hiánytalanul meg volt az izgalmas pillanatban odadobott ezerötszáz pengőt tartalmazó pénztárca.

x **Művészeti fényképek mesteri kidolgozásban.** láthatók Varga fényképész új kirakataiban, Piac uca 7.

— **Párizsban elárverezik a háborúból megmaradt régi mintájú fegyvereket.** Október hó 11-én, Párizsban az állami árverési raktárban érdekes árverés zajlik le. Árverésre kerülnek a háborúból megmaradt régi mintájú fegyverek és kardok és lövedékek. Az eladásra kerülő tárgyak a következők: 19.000 winter-puska, 15.000 1866-os mintájú fegyver, 50.000 kard és bonyolított, továbbá tízmillió lövedék. Vásárló lehet minden francia állampolgár, vagy olyan idegen, akinek lételepedési engedélye van. A vásárlókat kötelezik, hogy a megvásárolt tárgyakat egy éven belül a belga határ felé kiszállítsák Franciaországból. A Matin aggodalommal ír az árverésről. Ha — úgy mond — a löszereket külföldi állampolgárok vásárolják meg, megtörténhetik, hogy zavartkeltő elemek kezébe kerül, akik azután könnyen titkos fegyverraktárt létesíthetnek pártpolitikai célokból.

x **Rokona, barátja, kedves ismerősei fényképeit tekintse meg Liener műterménél, Csapó uca 1. szám alatti**

— **Szovjetországban eltörölték a vasárnapot.** Moszkvából jelentik: A szovjetkormány rendelete értelmében a mai nappal megszűnik Oroszországban a vasárnap. A naptár ezentúl csak hónapokból áll, de hetekre nem lesz felosztva. Az év mindennapja munkanap, kivéve a forradalom öt ünnepét. Minden munkás azonban csak négy napig dolgozik egyfolytában, míg az ötödik napon munkaszünet lesz. A munkaszüneteket úgy osztják be, hogy minden munkanapon a munkások negyötödrésze dolgozik, egyötöde pedig ünnepel. A napi munkaidőt ezzel szemben hat órától hét órára emelik.

— **Autószerencsétlenség az országúton.** Hódmezővásárhelyről jelentik: A kopáncsi vasútállomás közelében egy autó, melyen Elek Imre itteni bér autófuvarozó felesége és Farkas János budapesti illetőségű, jelenleg Hódmezővásárhelyen tartózkodó sofőr áll, hirtelen fékezés következtében nekirohant egy útszéli fának és pozdorjává zúzódott. A sofőr agyrázkódat és koponyalapi zúzódást szenvedett, úgyhogy életbenmaradásához nines remény. Elek Imréné sérülései jelentéktelenek.

x **Vidéki útra bérautót kaphat a Fortuna garázsban.** Telefon 320 szám (Csapó uca 10. szám).

— **Elfogták Bangha páter betörőjét.** Budapestről jelentik: A múlt héten esőtörtőkön reggel a jezsuiták, Horánszky ucai házában betörést fedeztek fel. „A Magyar Kultúra” katolikus folyóirat helyiségében felfeszítették a pénztárszekrényt, onnan elvittek készpénzt, majd behatoltak a szomszédos szobába, amely Bangha Béla páter hivatali szobája és onnan egy opálkőves gyűrűt, készpénzt, több tájékpípát, szivarokat, ruhaneműket, iródszereket vittek el. A rendőrség elfogta Kertész 32 éves rovtöltelű m. tisztviselőt, aki a Cserhát ucaiban lakik. Kertész beismerte, hogy ő követte el a betörést. Rajta kívül még 1 férfit és egy nőt tart a rendőrség őrizetben, mert az a gyanú, hogy ezeknek is részük van a betörésben. Kertész Árpád úgy követte el a betörést, hogy a rendház nyitvalevő kapuján felment a lépcsőházba ott az ablakon átkúszott a a világító udvarba, az udvarban a fal pereméről átugrott egy nyitott erkélyre és ezen keresztül hatolt be Bangha páter szobájába. A szobában minden tárgyat nyitva állott. — Kertész összeszedte amit talált, hatszáz pengőt, frögépet, iródszereket, pipákat, gyűrűt és más egyébeket. — Ezeket magához vette, azután hasonló módon, macskaügyességgel kúszva hagyta el az épületet. A lopott holmik nagyrészt Kertész Cserhát ucai lakásán meg is találták. A rendőrség az orgazdák felkutatására megindította a nyomozást. Az őrizetben tartott férfi és nő szerepének tisztázása szintén folyamatban van. Kertész Árpádot a rendőrségen leltartóztatásba helyezték.

x **Uj, gyönyörű kirakathat gyönyörködhet Varga fényképésznél,** — Piac uca 7. szám.

Eladó parcellázva

Debrecenben Bellegelő 383 szám alatt, Ondódi vasúti állomás mellett, kertészeti célokra is alkalmas tanyaföld. Felvilágosítást adnak dr. Tervej Tamás és dr. Kovács Eéla ügyvédek, Debrecen, Ferencz József-út 73 szám alatt.

Tóby-féle fajborok kimérését megkezdtem

Kövidinka ezerjő 1 liter P 1 — Rizling 1 liter P. 1-20

Szives pártfogást kér:

vitéz Nánási Lajos »Korona« vendéglő (Csapó-u. 17) bérlője

KÉT NAGY NÉMET BANK FUSIÓJA.

Berlin, szept. 26. Német bankkörökben a legnagyobb feltűnést keltik azok a fúziós tárgyalások, amelyek a Deutsche Bank és a Disconto Gesellschaft között nemrégiben megindultak és most már olyan előhaladt stádiumba jutottak, hogy a két bank vezetőségei ma délután döntő értekezletet tartanak. A fúzióval egyidejűleg a mamutintézet alaptőkéjét száz millió márkával felemelik. A két bank saját tőkéje eddig 427 márka, tartaléktőkéje pedig 426.5 millió márka volt.

VASÁROSOK FIGYELMÉBE!

A vásárok és nyíltpiacok tartása tárgyában alkotott 313—16401-1903. bkv. számú szabályrendelet 5. és 11. §-a alapján a vásári rend fenntartása érdekében a folyó évi szeptember hó 29-én kezdődő kirakodó vásár alkalmával a helyfoglalás és sátorverés kezdő időpontját f. évi szeptember hó 28-án, déli 12 órában állapítom meg. Ez a rendelkezés nem vonatkozik a vásáron megjelenő mutatványosok és laickonyhások sátorépítésére. Figyelmeztetem a vásári árusokat, hogy a jelzett időpont előtt árusítói helyeiket el ne foglalják és sátrakat sem verhetnek. Az ez ellen vétőkkel szemben a hivatkozott szabályrendelet 52. §-a alapján kihágási uton lesznek kénytelen eljárni.

A folyó évi Dienes-napi országos vásár alkalmával az ipari és kereskedelmi kirakodó vásár szeptember 29—30. és október hó 1-én lesz. Felhívom a vásári árusításban érdekelt helybeli iparosokat és kereskedőket, hogy árusítási helyük kijelölése végett ipariogostványunkkal a városi elsőfokú közig. hatóságnál, (Kossuth uca 20. sz., tsz. 43. szoba), f. hó 23., 24. és 25-én jelentkezzenek annál is inkább, mert későbbi jelentkezés esetén helyet biztosítani már nem lesz módomban. Vidéki iparosok és kereskedők részére jelentkezési határnapként szeptember hó 26., 27. és 28. napjait jelölöm meg. jelentkezés hétköznapokon d. e. 8—12 óráig a fentebb említett hivatalos helyiségben.

Dr. Vass Károly, városi tanácsnok.

x **Rendeljen bérautót a Fortuna garázsban.** Telefon 320. szám.

— **Uj eljárás indult dr. Bárony Miklós börtöngyász ellen.** Mint ismeretes Budapestén a VII. kerületi kapitányságon 15 napi elzárásra és 80 pengő pénzbüntetésre ítélték a kihágási rendőri tárgyalás során dr. Bárony István börtöngyász-urologust azért, mert alkalmaztatás céljából nála megjelent fiatal lányokkal olyan hangon beszélt, amely sérti a közérkölesőt. Az ítéletet az orvos megfellebbezte s most arról értesülünk, hogy alaki mulasztások miatt hivatalból megsemmisítik az ítéletet. A kihágási ügyben a feljelentést ugyanis nem mutatták be az ügyészi megbízottak, ami olyan semmisségi ok, hogy ennek alapján a főkapitányság megsemmisítve az első ítéletet, új eljárásra fogja utasítani a VII. kerületi kapitányságot.

Fe eithetei en szeretett Ferjem illetve Édesapánk

Wiener Adolf

sírköavatása f. hó 29-én vasárnap 11 órákor lesz megtartva, amelyre jóbarátainkat és ismerőseinket ezuton hivunk meg.

Wiener Adol'né és Fiai

Gazdaság - ipar - kereskedelem

Az Angol Bank fölemelte a kamatlábat 5'5 százalékról 6'5 százalékra

London, szept. 26. Az Angol Bank a hivatalos bankkamatlábát öt és fél százalékról hat és fél százalékra emelte fel. A bankrátaemelése, amelyet a világgépzépi piac mintegy hat hete várta, végre bekövetkezett és a rátaemelése kifejezésre jutott a londoni deviza iránti nagy keresletben is, amelynek árfolyama az utóbbi napok 484.75 dollár átlagos jegyzésével szemben a mai déli órákban, a rátaemelése nyilvánosságra jutása után, 485.15 dollárra emelkedett.

Az Angol bankkamatláb fölemelése nem érte váratlanul a nemzetközi pénzügyi piacot, mert ez a kérdés aktuális volt ugyanakkor, amikor a newyorki Federal Reserve Bank legutóbb fölemelte a bankrátát. Kétségtelen volt ugyanis, hogy ez a diszparitás sokáig fenntartható nem lesz.

A nemzetközi piacok figyelme most Németországra fordult, azt lesi, hogy a Reichsbank is emelni fogja a rátaát. Ez a közeli napokban elődől. Ha a német rátaemelése bekövetkezik, azt a meglévő összefüggések alapján

Ausztria is követni fogja. Ezzel természetesen elérkezik annak a szükségessége, hogy a magyar hivatalos bankráta sorsáról is határozni kell. Természetesen a hazai rátaemeléssel jóslásokba nehéz bocsájtani, de a bankvilágnak az a véleménye, hogyha a bennünket környező országok drágítják a kamatot, akkor nálunk is nehéz lesz elkerülni a Magyar Nemzeti Banknak a kamattétel megváltoztatását. Arról természetesen korai volna még beszélni, hogy emelés esetén egy százalékos, vagy csak félszázalékos rátaemelése következik, jóllehet a délelőtti folyamán ekörül is élénk kombinációk folytak.

MINDENÜTT EMELIK A KAMATLÁBAT.

Koppenhágából jelentik: A koppenhágai Nemzeti Bank holnaptól kezdve a leszámítolási kamatlábat öt százalékról öt és fél százalékra emelte fel.

Osloóból jelentik: A Norvég Bank a leszámítolási kamatlábat öt és fél százalékról, hat százalékra emelte.

Terménytőzsde

A készáruipiac forgalma meglehetősen meglehetősen. A javulás ugyan nem állt arányban a határidős árfolyamok emelkedésével és különösen a rosnál mutatkozik elenyészően csekély változás. A buza 20 fillérrel emelkedett és a malomok szívesen fizettek nagyobb árat a piacon szereplő tételekért, főleg a jobbminőségű búzákat keresték. Hivatalos bejelentés szerint mintegy 80 vagon buza cserélt gazdát, tehát 30 vagonnal több, mint az előző napon.

A rozspiac forgalma összehasonlítva, ezen a piacon tartózkodás tapasztalható, az eladók keveslik a felajánlott árakat és az üzletmenet vontatott. Csak kilenc vagon rozs kelt el 15.15—15.25 pengős árhatárok között. Tegnap több mint 50 fillérrel esett a rozs ára, ma azonban ebből a veszteségből a rozs csak 5 fillért tudott a készáruipiacon behozni.

A takarmányipiacon nincs lényeges változás, tengeribér fordult elő némi üzletkötés, mintegy 12 vagon tengeri cserélt gazdát 14.40—14.50 pengős alapon, az előbbi december—januári szállítási pesti paritásában. Árpáért pesti paritásában 16 pengőt fizettek.

A lisztipiac változatlan.

A budapesti árutőzsde hivatalos árfolyamai: Buza tisza-vidéki új 77 kg-os 22.00—22.15, 78 kg-os 22.15—22.40, 79 kg-os 22.40—22.65, 80 kg-os 22.60—22.85, felsőtiszai 77 kg-os 21.30—21.45, 78 kg-os 21.45—21.70, 79 kg-os 21.60—21.85, 80 kg-os 21.70—21.95, fejőmogyoró, bácskai, dunántúli és pestvidéki 77 kg-os 21.10—21.25, 78 kg-os 21.30—21.55, 79 kg-os 21.50—21.75, 80 kg-os 21.60—21.85.

Rozs pestvidéki 15.30—15.40, más 15.30—15.40, sörárpa 20.00—22.00, egyéb 18.50—19.75, takarmányárpa 15.75—16.25, Ia 16.25—17.00, köles 11.50—12.50, zab új 13.25—13.75, Ia új 15.00—15.50, tengeri 18.75—19.00, rapce 50.00—52.00, korpa 11.00—11.25.

A határidőpiac hivatalos árfolyamai: Buza októberre 21.20, 21.25, 21.08, 21.21, 21.17, 21.30, 21.22, 21.29, 21.36, 21.33, zárlat 21.33—21.35, márciusra 23.80, 23.84, 23.74, 23.89, 23.81, 23.87, 23.84, 23.95, zárlat 23.93—23.94, májusra 24.65, 24.62, 24.66, 24.72, 24.65, 24.76, 24.72, 24.88, zárlat 24.86—24.88.

Rozs októberre 15.80, 15.70, 15.68,

15.85, 25.80, 15.84, 15.86, 15.80, zárlat 15.80—15.81, márciusra 18.20, 18.14, 18.10, 18.18, 18.20, 18.22, 18.28, 18.18, 18.30, 18.31, zárlat 18.30—18.31.

Tengeri májusra 17.30, 17.33, 17.20, 17.35, 17.30, 17.39, 17.40, 17.38, 17.55, 17.45, zárlat 17.47—17.48.

Liverpool barátságos.

Liverpool, szeptember 26. Nyitó és középárffolyamok: Buza októberre (—) 8 sh 11 d, buza decemberre (9 sh 4 d), 9 sh 4.875 d, buza márciusra (9 sh 10.50 d), 9 sh 10.875 d, buza májusra (10 sh 2.25 d), —. Az irányzat barátságos.

A pesti állatvásárok.

A mai vágómarhavására 576 vágómarhát hajtottak fel. Legjobb minőségű ökröt 114—130, kivételesen 138—146, középest 84—112, gyengébbet 64—82, legjobb minőségű bikát 110—126, kivételesen 128—130, középest 92—108, gyengébbet 78—90, legjobb minőségű tehenet 104—124, kivételesen 128, középest 74—102, gyengébbet 52—72, bivalyt 75—86, növendékmarhát 74—104, kieszontozni való marhát 30—52 fillérért adtak el. Élénkebb üzletmenet mellett az összes minőségek árai 2—4 fillérrel, a bikák 4—6 fillérrel drágultak.

A ferencvárosi sertésvásárra 3100 sertést hajtottak fel. Eladtak élő súlyban kilogrammonként könnyű sertést: 118—136, középest 136—142, nehéz sertést 144—148 fillérért. A vásár irányzata vontatott volt.

Wekerle pénzügyminiszter és hadikölesöntulajdonosok.

A hadikölesöntulajdonosok küldöttségét tegnap fogadta kihallgatáson Wekerle Sándor pénzügyminiszter. Antal Lajos ny. rendőrtanácsos az e hó 22-én megtartott gyűlésen hozott határozati javaslatot nyújtotta át a miniszternek és egyben rámutatott az önhibájukon tönkrejutott hadikölesöntulajdonosok nagy nyomorára.

Wekerle pénzügyminiszter válaszában kifejtette, hogy sajnos, ezidőszent nem áll módjában a karitatív segélyezés keretén túlmenni, midőn azonban a küldöttség minden egyes tagjának a panaszát jóindulatulag és türelmesen végighallgatta, kijelentette, hogy az átvett memorandumot, amely tudvaleg az elszegényedett kötvény

tulajdonosok részére a kamatszolgáltatás azonnali megkezdését kéri, alaposan áttanulmányozza és mindent el fog követni a nyomorgó hadikölesöntulajdonosok felségítése érdekében.

American & Foreign Power Company elsőbbségi kötvényeinek osztaléka.

Az American & Foreign Power Co. Inc. a II. kibocsátású A. sorozatu elsőbbségi kötvények után 1.75 dollár osztalékot fizet az 1928. évi október—december havi időszakra a rendes negyedévi 7 és 6 dolláron felül, amely október hó 1-én válik esedékessé.

Dillon Read & Co. newyorki bankház alapította ezt a trust companyt 1923-ban, amelynek gyors fejlődése tipikusan illusztrálja a nagy közműveket finanszírozó trustoknek expansióját. Ezen vállalat investíciójának összege az elmúlt év végén 285 és fél millió dollárt tett ki az öt év előtti kb. 48 és fél millió dollár investícióval szemben.

Fennállásának ezen 5 éve alatt nagy érdeklőséget szerzett a délafrikai Pearson vállalatokban, továbbá nagy közművekben Argentínában, Északi Mexikó, Brazília, és Közép-Amerikában; és újabban Sanghaiban az elektromos erőt fejlesztő vállalatban, amely utóbbiért 50 millió dollár árat ajánlott fel.

Általános márkázás készül az agrártermékekre.

A vaj és paprika kötelező márkázása után most a makói képviselőtestület a makói hagyományra, a nagy-körösi gazdasági egyesület a nagy-körösi gyümölcsre és uborkára nézve kérte a kötelező márkázás elrendelését Mayer János földművelésügyi minisztertől. A miniszter e két város kérésével kapcsolatban a magyar mezőgazdasági cikkek általános állami ellenőrzéséről szóló rendeletet készült kiadni, amely általános rendelkezéseket fog tartalmazni a márkázás kötelezettségéről.

Előleg a kukoricára.

Mint értesülünk, a földművelésügyi minisztériumban komoly tárgyalások folynak arra vonatkozólag, hogy a Futura bevonásával előleget nyújtsanak a kisgazdáknak a termelt kukoricájukra. Az előleg nyújtásának az a célja, hogy a kisgazdákat megóvják attól, hogy terméseiket minden összegért elkötveveteljék. Az előleg 12 pengő volna mázsánként s a kukorica csak májusban kerülne forgalomba 18 pengő 40 filléres árfolyamon.

Ipari és mezőgazdasági index közt mindinkább növekedik az eltérés.

A központi statisztikai hivatal a következő augusztus havi gazdasági statisztikai adatokat közli: Az új módszerrel összeállított nagykereskedelmi index szerint a nagykereskedelmi árak átlagos színvonalára augusztus végén 114 volt, — vagyis az előző hó végi árnívóval 5 ponttal alacsonyabb. A mezőgazdaság és állattenyésztés körébe tartozó termények indexe 114-ről 106-ra esőkken, míg az ipari anyagok és termékek indexe változatlanul 133 marad. A két főcsoport indexe közti eltérés, tehát 25 és fél százalékra emelkedett. A létfenntartási költségek indexszáma augusztus hó folyamán lakbérrel együtt számítva 118.8-ról 116.9-re esőkken, a lakbér nélküli index pedig 126.6 volt az előző havi 128.9-el szemben. A esőkken az élelmiszeri cikkek esőkkenbódása folytán állott fel.

VÁSÁROK SOBRENDEJE:

Szeptember 29-én, Kiskunfélegyháza, sertésvásár (nincs), Szeged (sertésvásár nincs), Pilis, Törökszentmiklós, Ló- és Kirakodóvásár: Debrecen, Kirakodóvásár: Békés, Gyöngy.

Szeptember 30-án, Alap, Balatonszabadi (sertésvásár nincs), Csepreg, Csorna, Eger, Gödöllő, Gyulakeszi, Hajas, Gyöngyösmellék, Hegykő (lóvásár nincs), Hercegháza, Jászberény, Jászkarajenő, Kálóz, Kaposmérő, Karád

(sertésvásár nincs), Komárom, Liget, Mátészalka, Nagymánd, Nemesdéd (sertésvásár nincs), Püspöknapásd, Sajtószentpéter, Seregélyes, Szendrő, Szigetvár, Tarcal, Tevel, Túrje (sertésvásár nincs), Ujszász, Vaiszló, Vasszentmihály (lóvásár nincs), Vasvár (sertésvásár nincs), Vémánd, Ló- és marhavásár: Debrecen. Állatvásár: Balassagyarmat, Dunapataj, Ercsi, Hatvan, Kirakodóvásár: Debrecen.

VALUTÁK.

Angol font	27.87
Belga frank	79.85
Cseh korona	16.98
Dán korona	152.85
Dinár	10.07
Dollár	574.20
Francia frank	22.55
Lengyel zloty	64.35
Lei	3.40
Lira	30.10
Német márka	136.80
Norvég korona	152.85
Oszták schilling	80.65
Svájci frank	110.60

SPORTHIREK

Klug Frigyes vezeti a Ferencváros-Boeskey mérkőzést.

A Birótestület már kiküldte a vasárnapi ligamérkőzések bíróit és remélik, hogy a vasárnapi forduló botránymentesen fog lefolyni. A Boeskey-Ferencváros mérkőzését Klug Frigyes vezeti, Hungária-Somogy: Gerő Ferenc, Budai Harminchármas-Nemzeti: Boronkay Gábor, Újpest-III. ker. FC: Iváncsis Mihály, Kispest-Bástya: Antallies István, míg a Miskolcon lejátszásra kerülő Attila-Pécs-Báránya mérkőzésnek még nincs bírája.

Az amatőr bajnoki mérkőzésre

a bíróküldő bizottság a következő bírókat küldte ki: Diószegi uti vasutas pálya: 12 órakor Husos-Zerkovitz; Kovács István, 2 órakor: DTE-NyTVE: Szántó Zoltán, fél 4 órakor DKASE-DVSC: Szabó Kálmán.

KSE-DMTE (Kisvárdá) Dittler András, NSE-NyTSE Nagykovács: Schön Miklós, NyVSC-NyMTK: Mogyoróssy Gyula, NyKISE-DEAC (barátságos) Engler József.

Aczél Imre kitüntetése.

A debreceni uszósportnak kiemelkedő vezéralakja Aczél Imre kiváló előadó, aki hatalmas agilitásával és páratlan munkakészségével valóságos semmiből teremtetten meg a debreceni uszósportot, azaz kivül él-hal egyesületéért a DUE-ért, Aczél Imrét most szép elismerésben részesítették a DUE uszói. Szalonnasütéses piknikre jöttek össze a Weisz-féle fátelen, amelyen megjelent a DUE-nek több, mint negyven hölgy és férfi uszója és a piknik közben egy ébenfaalapra helyezett pompás kivitelű ezüst plakettel lepték meg a mitsem sejtő Aczél Imrét, aki könnyekig meghatva mondott köszönetet a nem várt elismerésért. A pikniken több felszólaló méltatta Aczél Imre érdemeit.

Felhívások:

Felkérem az összes Zerkovitz FC játékosokat, hogy ma este 8 órára a gyár udvarán fontos gyűlésen jelenjenek meg. Bethlen uca 32. alatt és délután tréningre. Intéző.

Felkérem a Testvériség összes játékosait, hogy ma este fél 8 órára, a „Fati vendéglőben”, (Kandia és Szent Anna u. sarok), fontos ügyben okvetlen megjelenni sziveskedjenek. Intéző.

Felkérem a DVSC inézőjét, hogy ma este fél 9 órakor a Pesti vendéglőbe, pályaudvarban sziveskedjen megjelenni Testvériség inézője.

Felkérem a BFC játékosait, hogy holnap este a Kiss-féle vendéglőben megjelenjen sziveskedjenek: Fercenzi, Urzán, Somogyi, Hermann, Dinó, Merc, Szemes, Virág, Erdev, Szilágyi, Josó. — Intéző.

Arlejtési hirdetmény.

A debreceni református egyház arvauügyi bizottsága arlejtést hirdet körülbelül

- 35 pár leány és 40 pár fiu külön-böző nagyságu gyermek cipő,
- 35 drb. leány és 40 drb. fiu ruha és sapka,
- 35 drb. szvetter,
- 70 pár leány és
- 80 pár fiu féli harisnya szállítá-sára.

A részletes feltételek megtudha-tók az egyházi hivatalban (Kálvin-tér 17. sz.) a hivatalos órák alatt.

A zárt írásbeli ajánlat 1929 ok-tóber hó 5-ikén, déli 12 óráig adha-tók be ugyanott.

Elnökség.

Házak, házhelyek

A monostorpályi-uton, a gróf Vécsy-utcában, Téglaskert, Basa-halom és Létai-utcában, a Boldog-falvai-kertben, Borzovay-utcában többrendbeli házhelyek, szőlők, gyümölcsös és régi lakóházak, melyek a mi tulajdonunkat képezik, eladó.

A gróf Vécsy-utcában, Monos-torpályi-uton és Basahalom-utca-ban ezen házhelyek az 1 szoba, konyha, kamarás új téglá épüle-tek építését is megkezdettük.

Ezen házhelyek, parellák, régi, calamint új épületek kedvező áron és részletfizetési kedvez-ménnyel megszerezhetők.

Mindenre kiterjedő felvilágosi-tást a Tiszántúli Mezőgazdasági Hitelintézet Rt. ad. Kossuth-u. 8.

DEBRECENI KALAUZ

160 oldalon, 40 képen ismerteti Debrecen városát és a Hertobá-gyot. — Ara részletes térképpel 1 P 50 fillér.

Kapható minden könyv kereskedésben.

6 szobás

lakást keresek november hó 1-ére. Ajánlatokat „Hat-szobás” jeligére a kiadóba kérek.

Ha elromlik a vízvezetéke

nyomban telefonáljon

9-17

s z á m n a k

Fülöp Miklós

bádogos és vízvezeték-szerelő mesternek

Debrecen, Csapó-utca 3.

Lelkiismeretes munka

HIRDETMEY.

Az Orvosi Továbbképzés Köz-ponti Bizottsága 1929. év őszén tartandó 1, 2 és 4 hetes tovább-képző tanfolyamot hirdet. E tan-folyamokra az Orvosi Tovább-képzés Központi Irodájában (VIII Mária ucca 39. szám) a tisztí főor-vosi hivatalban megkapható I., II., III., IV. számú jelentkező la-pokkal lehet jelentkezni.

A tanfolyamok díjtalanok, a je-lentkezési illeték kurzusonként 5 pengő. A jelentkezőknek a részle-tes órarendet az Orvosi Tovább-képzés Központi Bizottsága meg-küldi.

Azok az orvosok, akik a vá-lasztott tanfolyamot rendszeresen látogatják, erről a tanfolyam befe-jeztével igazolványt kaphatnak.

Azon orvosok, kiktől lakóhelyük elhagyása jelentékeny anyagi ál-dozaatot kíván, s kiknek keresete és anyagi helyzete ezt nem engedi meg s kik a törvényhatóságok rész-éről vagy más forrásból e célra anyagi támogatást nem kapnának, szíveskedjenek ezen körülményt a II. jelzésű lapon külön feltüntetni és indokolni, — a központi bizott-ság igyekezni fog némi támoga-tást kieszközölni vagy nyújtani. Ezen évben korlátolt számú 100—200 pengős ösztöndíj áll rendelkezésre és pedig elsősorban a négy-hetes tanfolyamon résztvevők szá-mára.

Az Országos Társadalombiztosi-tó Intézet orvosai szabadságért, helyettesítésért és a tanfolyamon való résztvehetés támogatásáért kérésükkel az illetékes kerületi pénztárak utján Barla Szabó Jó-zsef főorvos igazgató urhoz köz-vetlennül forduljanak. Az Országos Társadalombiztosító Intézet a tá-mogatást kilátásba helyezte. A Társadalombiztosító Intézet orvosi a III. sz. jelentkezőlapot az Orvosi Továbbképzés Központi Bizottsága Irodájába, a IV. sz. je-lentkező lapot a Társadalombiztosi-tó Intézethez szíveskedjenek be-küldeni.

A szülészeti ügyek miniszteri biztosával, Tauffer Vilmos dr egyetemi tanárral egyetértésben rendezendő továbbképző tanfolya-mok programját az ősz folyamán fogja az Orvosi Továbbképzés Köz-ponti Bizottsága közölni.

Bővebb felvilágosítást a tisztí főorvosi hivatalban kaphatni.

Debrecen, 1929. év szeptember 7.

Dr Vásáry István sk. polgármester.

23601—1929. I.

ARVERÉSI HIRDETMEY lakás bérbeadására.

A Deák Ferenc-utca 19. szám alatt három szobás lakásnak f. évi november hó 1-től kezdődő két évre leendő bérbeadására nyil-vános szóbeli árverést hirdetek, utóajánlat kizárásával.

Az árverés ideje f. évi szeptem-ber hó 30. napjának hétfőnek dél-előtt 9 órája, helye pedig a város-háza tanácsterme.

A kikiáltási árat is feltüntető részletes feltételeket a Városháza I. em. 35. sz. alatti hivatalos he-lyiségben a hivatalos órák alatt lehet megtekinteni.

Debrecen, 1929 szeptember 24.

Polgármester.

HIRDETMEY.

Értesitem az érdekelteket, hogy az 1927 évben Attila-tér, Beresé-nyí-u., Boeska-tér, Böszörményi-ut, Burgondia-u., Deák Ferenc-u., Dobozi-u., Egyetemi sporttérhez vezető ut, Fűvész-kert-u., Gázgyári

felüljáró, Hajnal-u., Hunyadi-u., Kórház előtti ut, Könyök-u., Kül-sővásártér, Károly Ferenc József-ut, Maróthy György-u., Nyugati-u., Pesti-u., Petőfi-tér, Pavillonhoz vezető ut, Pesti, Mester- és B.-uj-városi-ut torkolat, Rakovszky-u., Rózsa-u., Salétrom-u., Szabó Kál-mán-u., Szentanna-u., Szénavásár-tér, Vilmos császár-köruton vég-zett burkolási, a Kórház előtti park, Nagyerdei park, Péterfia-u. park, Köztemetői park létesítél és Tócs-kert, Aczél-u., Nyilastelep, Munkás- és Bauer-u., Baresai-te-lep, Pöltenberg-u., Vargakert, K. Tóth Kálmán-u. végzett közkut furási munkálatok költségvetésé-nek telkek szerinti szétosztása el-készült és a Városháza I. em. 23. sz. helyiségében 15 napi közszem-lére kitétem, ahol a kivetések a hivatalos órák alatt megtekinthe-tők.

Az érdekeltek a kivetés ellen 15 nap alatt észrevételeiket írásban adhatják be a polgármesteri iktá-tóba.

Debrecen, 1929 szeptember 2.

Polgármester.

22738—1929. II.

HIRDETMEY.

A m. kir. földmívelésügyi miniszter ur 87500. és 88430—1929. II. 1. sz. rendeletével arról értesít, hogy a fagy-károsult gazdák részére a Futura Rt. utján 50.000 métermázsra elsördendű tiszavidéki buzavetőmagot szerzett be, amelynek egyharmad része Debrecen-ben tárolva a gazdaközönség rendet-kezésére áll.

Minthogy a szóbanlevő vetőmag ugy tisztaság, mint csirázóképesség szem-pontjából kifogástalan, természetserül-leg szokványminőségű buzára jegyzett tőzsdéi áránál többé került.

Tekintettel azonban arra, hogy a szóbanforgó vetőmagkészlet kizárólag fagykárosult gazdák vetőmag szükség-letének kielégítésére szolgál, ezen buza-

vetőmag eladására lényegesen az ön-költségi áron alul van. Azaz az el-adási ár a 78 kg-os tiszavidéki buzára a budapesti tőzsdén a vásárlás napjál megelőzően legutoljára jegyzett tőz-sdei középárfolyam. Ez az ár ab Deb-recer, Közraktár értendő.

Ezen vételáron felül azoknak a gaz-dáknak, akik a vetőmagot nem saját fuvarokkal szállítják el, a tárolás he-lyétől a rendeltetési állomásik felme-rülő vasuti fuvarköltséget is meg kell fizetniök.

A vetőmag szállításához a vásárló gazdák saját zsákjaikat is elküldhetik, egyébként pedig a Futura Magyar Sző-vetkezeti Központok Aruforgalmi Rt. a kölesönzsákokban fogja a vetőmagot szállítani a szokásos zsákköltsődíj felszámítás mellett.

Legcélszerűbb, ha a gazdatársadalm szervezetek útján lehetőleg együttesen szerezetik be a vetőmag, annál is inkább, mert a Futura 50 q-nál kisebb tételben való szállításra nem vállalko-zik.

Amennyiben egyes gazdák a saját maguk részére külön vásárolnának, szükséges lesz, hogy a vetőmagvásár-lásra való igényjogosultságukat és annak mérvét a vármegyei gazdasági fel-ügyelőség vagy a városi adóhivatal igazolja.

Debrecen, 1929. évi szeptember 11.

Polgármester.

36—929. eln.

HIRDETMEY.

Az 1929. évi XXX. t.-c. 23. §-ának 4-ik pontja alapján közhírré teszem, hogy Debrecen szab. kir. város tör-vényhatósága f. évi szeptember hó 30-án, délelőtt 10 órakor a városháza közgyűlési termében rendes közgyü-lést tart, mely közgyűlésnek tárgyo-sorozata a városháza hirdetési tábla-ján ki van függesztve.

Debrecen, 1929. évi szeptember hó 26-án.

Dr. Vargha Elemér, sk. polgármesterhelyettes.

APRÓHIRDETÉSEK

Egyedüli felvételi hely: József kir. hereg utca 1. Arany Bika épület. Egyszer fizet és két lap: a DEBRECZEN és TISZANTÚLI HIRLAP közli apróhirdetését. — Apróhirdetésekre telefonon felvilágosítást a 7-89. telefonszámunk alatt kaphat.

Allást kereső nők

Özv. úrinő háztartás minden ágá-ban jártas, jól főz, ház-vezetőnőnek, vagy be-járó főzőnőnek ajánl-kozik. Cím a kiadóban. 1003

Ápolónő

nagy kórházi gyakor-lattal, orvosi rendelő-be, privát beteghez is ajánlkozik. Cím a ki-adóban. 1004

Allást kereső férfiak

Kaucióval raktárnoki, pénzbesze-dői, vagy más bizalmi állást keres, volt üzlet-vezető. Felvilágosítást ad ügyvédi iroda, Csa-pó ucca 41. szám. 910

Betöltendő állás férfiak részére

Tanulót fizetéssel főlvesz Kir-ály fűszerkereskedése Dégenfeld-tér 11. 1027

Raktárnokot

fatelepre készpénzova-dékkal felveszünk. — Salétrom u. 12. iroda. 981

Kifutó fiút

főlvesz Király fűszer-kereskedése, Dégenfeld tér 11. szám. 1028

Vásárra

ügyes eladót, valamint állandó keresetre agilis egyéneket felvesz, — Neuber sodronygyár. 1014

Egy

jómunkás fodrászsegéd kisegítőnek felvétetik, Széchenyi ucca 57. sz. Funkenhauser. 1037

Nőfodrászt

keresek, aki iparjogo-sult úrfodrászathoz. — Forgalmos helyen. Cím a kiadóban. 1002

Majoros

mezőgazdasági cseléd városalatti tanyára, ki-nek 12 éves gyermeke van komencióra októ-ber 1-étől felfogadtatik. Jelentkezhetnek Vár u. 8. sz. 1043

Jómunkás

csizmadiaségdek felvé-tetnek, Árpádtér 34. sz. szám. 1011

Kifutó fiút

felveszünk, Timár ucca 52. szám. 1015

Fodrászsegéd

fiatal jómunkás, belép-het, azonnal, Kárpoli-nál, Eötvös ucca 64. szám. 1007

Tanulót

és kifutót felvesz Zsa-kó fűszerkereskedő, — Szent Anna u. és Bat-tsyáni ucca sarok. 1030

Fodrászsegédet

fiatalt kisegíteni fel-veszek, Balogh, Nyú-gati ucca 16. 1027

Egy

cipészsegédet keresek vegyes munkára, Mik-lós ucca 18. sz. 1032

Cipész munkás

vegyes raktári munká-ra felvétetik. Hosszú-pályi, Szalkai Sándor. Értekezni lehet Eötvös ucca 61. sz. Debrecen 1031

Önálló
lakatos kerestetik, —
Steiner, Eötvös ucca
110. szám. Ste.

**Betöltendő állás
nők részére**

Himzőnöket
keres, kifogástalan
munkaerőket, minta
hímzést kérek bemutat-
ni. Kerékvártó kézi-
munka ipar, Szent A. u.
5. sz. I. emelet. 1055

Küfütőleány
felvételt. Kerékvártó
kézimunka ipar, Szent
Anna ucca 5. I. emelet.
1056

Bejáró
mindeneslányt felveszek
Breider György, Loránt
ffv ucca 42. 996

Mindeneslányt
keresek azonnalra. Ké-
ses u. 54. Erdődy. 1036

Bejárónőt
keresek délelőtti elfog-
laltságra. Ertlerné, Pé-
terfia 4. kerestépiület.
1016

Teljes ellátás

Franciaországi
tanulmányútról haza-
tért középiskolai tanár-
nő, tanítást vállal. Cím
a kiadóban. 904

**Autó, motor,
kerékpár**

Motorkerékpárok
175 cm. angol AKD.
felülvezényelt, OHV. 4
ütemű, 300 cm. angol
AKD., felülvezényelt,
200 cm. német Zundap,
1929-es típus, 500 cm.,
német, Diamant, oldal-
kocsis. Kedvező fizetési
feltételek mellett meg-
tekinthető raktáram-
ban, Csapó ucca 68. sz.
Bodnár. 14-a

Kerékpár
eladó. Simonyi ut 5. sz.

Kis teher-autó
üzleti árukihordásra o-
csón eladó, Riesz koc-
sár, Hatvan u. 37-a

Autótaxi
eladó. Cím a kiadóban.
1042

Oktatás

Francia
születésű, okleveles
nyelvtanár, francia
nyelvből órákat ad. Je-
lentkezni lehet Piac u.
72 sz. I. emelet. 45-a

Angol
tanítványokat elfoga-
dok. Cím a kiadóban.
20-a

Miss Edwards
született angol, diplo-
más polgári iskolai ta-
nár, (cardiffi egye-
temről) angol tanít
József kir. herceg ucc
12. szám. 769

Okleveles
középiskolai tanár —
hármely magánvizsgára
előkészít. József kir. h.
u. 41. jobbra. 64a.

Középiskola!
alsóosztály vagy ele-
mista (nyilvános vagy
magán) tanuló tanítását
elfogadom. Felsőosztá-
lyos tanuló. Cím: Csapó
u. 27. sz., keresztépiület.
1029

Ajánlat

Vásár áthelyezés
miatt olcsón beszerez-
hetők javított kisebb s
nagyobb asztali- és tor-
nyos tűzhelyek, üst-
házak, hő álló zománc-
zott asztali tűzhelyek,
vasbútorok, egyes és
páros lemezgyak, szép
fehér gyerek ágyak, —
összeszedés vaságyak,
mosdók, Dobozi ucca 5.
lakatos, szibvásártér.

Lakatos munkák
épület, díszmő takaré-
k tűzhelyek, rácsok, stb
autogén hegesztés, el-
sősorú kivitelben ké-
szülnek, jutányos
árakért, Ferenc József
út 38. szám, (Posta
mellett) ifj. Lókodynál
Ugyanott tanulók fel-
vételtnek. 32-f

TÜKÖRGYARTAS,
üvegesizolás, épület- és
portálüvegezés. Sipko-
vits Béla Nagyvárad
(volt Szív u.) 15. Tele-
fon 3—56. 34f.

Ablakok
minden nagyságban ké-
szten kaphatók Blattner
Kálmán ablakgyártási
telepén. Volt Szív uc-
ca 14. 343

Csillárjait
olcsóbban szerezheti be
a Földvári-féle csillár-
gyárban, mint bárhol,
Széchenyi ucca 55 sz.

Betétekre
magas kamatot fizet és
gyűjtőperselyeket kiad
a Debreceni Gazdák —
Bankja, Kossuth uccán,
a színházzal szemben.
1046

Új szezonnyitás
előtt tisztelettel értesí-
tem a hölgy közönsé-
get, fővárosi utamról
haza térve, hol hosz-
szabb időt töltve volt
alkalmam elsőrendű
szalonokban az őszi
divat modelleket ta-
nulmányozni és azt —
megszerezni. — Nálam
tett megrendeléseknél
a közismert olcsó ár-
aimból még 10% en-
gedményt nyújtok. —
Bálint Margit, Hu-
nyadi u. 18.

Zongora
kiadó, keresztlyén úri
családnak, Darabos u.
42. szám. Értekezni le-
het 3—5 óráig. 1041

Borotválás 20 fillér
hajvágás 30 fillér, fa-
zouza 40 fillér, baby-
buby hajvágás 40 fillér
Miklós ucca. 53. szám.
Toma. 1049

Poroszszén
mázsánként 6.80 haza-
szállítva, Rosenfeld Ká-
lmán, Salétrom ucca 12
szám Telefon 674

"Anny" áral
garantált nyulörkalap
10 pengőtől. Filekaka-
pok minden színben 5
pengőtől. — Alakítás 3
pengő! Csapó ucca 47.
Tanulóleánye felvesz. 5a

PADLÓLAKKOK
legszebb színekben, ma-
gassfényű, kiváló minő-
ségben, nagyon olcsón
kaphatók: Stern festék-
üzletben, Piac u. 10.
Bikával szemben. —
Ugyanott patkány- és
egérintő, garantált mi-
nőségben olcsón kap-
ható.

Soffőr
vizsgára, szakszerűen,
műhely gyakorlattal,
csak iss gépműhely. —
19 év óta fennálló soff-
főriskolája készít elő.
Ha hivatásos soffőr
akár lenni csakis mű-
helygyakorlattal tan-
uljon. Erzsébet u.
20. szám. 1576

Zamatos
fajborok, literje 64, 72
80, 1.00, egy nagy üveg
Gottschlig Cognac 4.00
egy kg. házi savanyított
káposzta 20 fillér, —
Glück csemege üzleté-
ben, (volt Péterfia) Ma-
goss György-tér 9. —
Ugyanott segéd, tanuló
és kifutó. felvételtnek.

Száraz bükkfa
II. o. 4 pengő mázsán-
ként, felaprítva, haza-
szállítva. Szalon porosz
kőszén, belföldi kő-
szének, tojásbrikett és
bányakoksz, legolcsóbb-
ban kapható, Grünfel-
nél, Csapó ucca 16. sz.
Telefon 982. 9-a

P. 3.80 száraz bükkfa
II. o. mázsánként, kug-
liba, hazaszállítva é
négy pengő felaprítva
szalon porosz és bel-
földi kőszének, bányá-
koksz, legolcsóbban
kapható, Guttmannál,
Ispóty ucca 19. szám
Telefon 14-34. 10-a

Kárpitos
munkák, újak, javítá-
sok, legolcsóbban ké-
szülnek, Varga, Piac u.
44. sz. udvarban. 433

Kereslet

Fajtiszta,
3—4 hetes foxi kis
kutyát keresek. Cím:
Hunyadi ucca 24. Ház-
felügyelőnél. 1023

Kiadó lakás

Egyetem
mellett 4 szobás lakás
olcsó áron kiadó. Meg-
tekinthető Sestakert, —
Komlóssy ut 66. Felvilá-
gosítást ad a reformá-
tus kollégiumi kapus.
1020

Egy szoba,
konyha kiadó, Pesti u.
33. szám. 1059

Kiadó
csinosan bútorozott szo-
ba, eszelg konyha hasz-
nálatlalt. Arany János
ucca 36. 1924

Kiadó
udvari szoba, elsejére,
Vendég ucca 82. 1048

Kiadó
egy uccai szoba, pince-
konyhával, Bethlen 41.
1034

Egy szoba,
konyha intelligens uri-
család részére kiadó. —
Csokonai 13. 1001

Kétszobás
lakás mellékhelyiségek-
kel kiadó. Vendég u.
38. sz. 1022

Két szoba,
konyha, verandás lakás
azonnal kiadó kisebb
családnak májusig. Po-
roszlay ut 54. sz. Ér-
deklődni lehet Ferenc
József ut 79. sz. I. em.
2. sz. 1005

Kiadó
2 szép uccai szoba kony-
hával, parkos udvarral,
októberre. Kölcsey 3.
1021

Egyszobás,
konyhas udvari lakás
hozzávaló mellékhelyi-
ségekkel október 1-től
kiadó. Simonffy u. 39.
81f.

Péterfia ucca 13.
szám alatt teljesen kü-
lönálló keresztépiület-
ben, kertnyíló 2 szo-
ba, konyha, fürdő- és
előszobával okt. h. 1-re
kiadó. 854

Két
szoba, konyha, fás-
pince október 1-re ki-
adó. Bethlen ucca 20.
97f

Kiadó
Burgondia ucca 15. sz.
alatt, ötszobás modern
parkattes lakás. Meg-
tekinthető délután 3—
5 óráig. 63-a

Kiadó
2 szoba, konyha, elő-
szoba, spázz és mellé-
helyiség. Rother u. 4.
„Jó koma“ vendéglő.
958

Egyetem
közleleében Vilmos csá-
szár ut 22. szám villa
október 1-étől május
1-ig kiadó. Értekezni a
helyszínen. 905

Kiadó
október hó 1-ére a Kas-
sai ut 35. szám alatt —
nagy kerttel egy nagy
szoba, konyha, kamara
vilany bevezelve, jó
szágtartás megengedve
90f

Butorozott szoba

Csinosan
butorozott szobához
társat keresek. Kigyó
ucca 27. 100f

Külfönbéjárati
csinosan bútorozott szo-
ba kiadó, Kigyó ucca
11. szám. 1040

Kiadó
különbejárati uccai bú-
torozott szoba, Arany
János ucca 36. 999

Butorozott
világos uccai szoba, —
fürdőszoba használat-
tal kiadó, Faragó ucca
9. szám. 1053

Butorozott
szoba kiadó. Piac ucca
58. II. lépcső, II. emelet
29 ajtó. 1035

Különbejárati
uccai bútorozott szoba
kiadó, Széchenyi-kert
Eröss Lajos ucca 6. sz.
alatt. 1008

Különbejárati
butorozott szoba ki-
adó. Domokos Lajos u.
6. sz. Vénkert. 104f.

**Üzlet,
műhely, raktár**

Üzlethelyiség
központban, alkalmas
irodának, varrodának,
bárkinek olcsón kiadó.
Cím: Morgerstein sza-
bónál, Piac ucca 26. sz.
alatt. 1054

Elhalálozás
folytán kiadó. Jómene-
telű vidéki orvosi ren-
delő. Értekezni Magoss
György tér 27., jobb-
oldali lakás. 1025

Eladó ingcság

Elsőrendű
őcska téglá, olcsón el-
adó, Csapó ucca 23. sz.
alatt. 1052

Teljesen új
keményfa háló, olcsón
eladó, Piac ucca 59. sz.
III. emelet. 1057

Új
complett teli háló és
konyhaberendezés ol-
csón eladó, Csapó ucca
73. szám, 2—5 óráig.
991

Székek eladók
faasztalok, márvány-
asztalok, boros-hordók
uri-kocsi, nyírfából, s
díszkerítés, diványok,
Hatvan ucca 22. 1010

Eladó ház

Alkalmi vétel
háromszobás családi
ház, 900 négyszögöl
szőlő, gyümölcsös, 13.
ezer, 8.000 pengővel
megvehető. Andrassy
út 39. (Sestakert.) 998

Kossuth Lajos
uccában, 50. sz. ház, 1
szoba, konyha, kamara
s üvegezett verandából
álló lakás, kút és sertés
állal, kedvező fizetési
feltételek mellett eladó,
Tiszántúli Mezőgazda-
sági Hitelintézet, Kos-
suth ucca 8. szám. 65-a

Eladó
vagy kiadó, két szoba,
konyha, üveges veran-
da, jövüü kút, 371
négyszögöl szőlővel. —
Diófa ucca 36. sz. 1000

Sürgösen eladó
Mester s Hatvan uccák
hoz közel, Diófa ucca
15. számú szép lakó-
ház, kétszoba, konyha
kamaras lakással nyole
méteres üvegezett fo-
lyosóval, kerttel, négy-
ezer pengővel átvehető,
Dienes iroda, Fűvész-
kert ucca 16. 61-a

Eladó
újjonnan épült családi-
ház, azonnal beköltöz-
hető lakásokkal. Érte-
kezni lehet Homok u.
127. szám. 858

Eladó
újjonnan épült családi-
ház, azonnal beköltöz-
hető lakásokkal. Érte-
kezni lehet Homok u.
127. szám. 858

Eladó
sarokház beköltözhető
lakással, Szeremley u.
18. szám. Értekezni le-
het Piac ucca 7. szám.
könyvüzletben. 47-a

Hosszupályiban
sarokház jólmenő fű-
szerüzlettel, trafik és
korlátlan italméressel,
betegség miatt azonnal
eladó. Értekezni Szent-
anna u. 3., szücsüzlet.
1033

Eladó
minden elfogadható
áron. Temető ucca 24.
számú, 25 évig adómen-
tes, üzletes ház, jó mel-
léképületekkel, gyü-
mölcsös, — Dienes
iroda, Fűvészkeret ucca
16 szám. 49-a

Kálmázhelyi u. 15.
számú egy szoba, kony-
ha, kamarából álló ház
kedvező fizetési felté-
telek mellett eladó. Ti-
szántúli Mezőgazdasági
Hitelintézet, Kossuth u
8. szám. 62-a

Eladó
egy kétszobás telepi új
ház mellékhelyiségekkel
részletfizetésre is. Ér-
tekezni Gazdák Bankja,
Kossuth ucca. 1045

Eröss Lajos ucca 5-b
számú, ötszobás családi
új ház eladó, 508 négy-
szögöl telekkel, —
Széchenyikert. 412

Eladó föld

Házhelyek
villamos mellett 180-
200 ölesek, hosszú rés
letre eladók, negyven
pengővel megvehető
Jelentkezni lehet Ma-
róthy ucca 22. sz. (r.

Eladó
egy ház hely a mester-
uccai sorompónál, a vas
öntőde mellett részlet-
fizetésre. Értekezni Gaz-
dák Bankja, Kossuth u.
1044

Eladó
ház helyek a vágóhídi
villamoshoz közel, ol-
csón, részletre fizethető
— Ugyanott vályog vet-
hető. Értekezni Gazdák
Bankja, Kossuth u.
1047

Birtok bérlet

Kiadó
52 hold tanyásbirtok
fekete föld. Nagyvárad
ucca 18 szám. 695

Nagycserén
tizenhárom hold föld,
tanyával kiadó, József
kir. herceg ucca 62. sz.
alatt. 988

Eladó állatok

Eladó
sertés egy és feléves,
három darab, hízónak
való, Honvédtető u.
31 szám. 1017

Négy darab
hízott sertés eladó, —
esetleg egyenként is,
Baldogfalya ucca 8. sz.
1006